

לא תעשנה אוציא את הפסח שאין תדיר ולא אוציא את המילה  
 שהיא תדירה תלמוד לו אשר לא תעשנה או יכול שאני מוציא  
 את מצות עשה שבגדה תלמוד לומר מכל מצות יי' ריביר מה  
 ראית להוציא את כל המצות ולהביא מצות עשה שבגדה אחר  
 שריבה הכתוב מיעוט מפני מה אני מוציא את כל המצות שאין  
 בהן בלא תעשה ומביא את מצות עשה שבגדה שיש בה בלא  
 תעשה ז' אשר לא תעשנה יכול דברים שזדונן כרת  
 ודברים שאין זדונן כרת תלמוד לומר תורה אחת יהיה לכם  
 לעושה בשגגה הרי כל העושה בשגגה בעבודה זרה מה עבודה  
 זרה מיוחדת מעשה שהיבין על זדונה כרת ועל שגגתו חטאת  
 אף כל מעשה שהיבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת ח  
 או דבר שאתה לומד בדרך אחרת אתה לומד בכל דרכין שיש  
 בו מה עבודה זרה מיוחדת שמשנאסרה לא הותרה ולא הותרה  
 מכלל דוחייבין עליה מיתת בית דין ואיסורה נוהג בבני נח  
 כישראל אף אני איני מרבה אלא כיצא בה אף מה אני מרבה  
 את משכב זכור והבהם שמשנאסרו לא הותרו לא הותרו מכלל ד  
 חייבין עליהן מיתת בית דין ואסורין נוהג בבני נח כישראל אלא  
 שיש בזכור מה שאין בבגדה ונכבמה מה שאין בזכור הזכור  
 בין במינו בין שלא במינו אסור והבהמה במינה מותרת ושלא  
 במינה אסורה הזכור לא עשה בו את הקטן כגדול והבהמה  
 עשה בה את הקטנה כגדולה ט וכשהוא אומר  
 מכל מצות יי' לרבות את האם ואת אשת אב ואת הכלה שהן  
 בסקילה כעבודה זרה ומוסף עליהם בתו ובת בתו ובת בנו  
 י וכשהוא אומר מכל מצות יי' לרבות בת אשתו ובת  
 ובת בנו שמשנאסרו לא הותרו כעבודה זרה ומוסף עליהם  
 חמותו ואם חמותו ואם חמיו יא וכשהוא אומר מכל  
 מצות יי' לרבות נערה מאורסה והמחלל את השבת אלא שיש  
 בנערה מאורסה מה שאין בשבת וכשבת מה שאין בנערה  
 מאורסה נערה מאורסת יש לה התר והשבת אין לה התר  
 השבת הותרה מכללה נערה מאורסה לא הותרה מכללה יב  
 וכשהוא אומר מכל מצות יי' לרבות אשת איש והנדה  
 אלא שיש באשת איש מה שאין בנדה ובנדה מה שאין באשת  
 איש אשת איש חייבין עליה מיתת בית דין והנדה אין חייבין  
 עליה מיתת בית דין אשת איש מותרת לבעלה והנדה אסורה  
 לכל אדם יד וכשהוא אומר מכל מצות יי' לרבות אשת  
 אחיו ואשת אחי אביו לא שיש באשת אחיו מה שאין באשת אחי  
 אביו ובאשת אחי אביו מה שאין באשת אחיו אשת אחיו אם  
 יש לו בנים אסורה אין לו בנים מותרת ואשת אחי אביו בין  
 שיש לו בנים ובין שאין לו בנים אסורה אשת אחיו עשה בה  
 אח מן האם כאח מן האב ואשת אחי אביו לא עשה בה אח מן  
 האם כאח מן האב יד וכשהוא אומר מכל מצות יי'  
 לרבות אחותו ואחות אביו ואחות אמו שלא היה להם שעת  
 התר כעו' וכשהוא אומר מכל מצות יי' לרבות אחות אשתו  
 אחר שריבנו דברים שהן כעבודה זרה ודברים שאין כעבודה זרה  
 ולמה נאמר עבודה זרה בעתה אלא  
 מה עבודה זרה מיוחדת מעשה שהיבין על זדונו כרת ועל  
 שגגתו חטאת אף כל מעשה שהיבין על זדונו כרת ועל  
 שגגתו חטאת כ או מה עבודה זרה מיוחדת וחייבים  
 עליה מיתת בית דין אף אינו מרבה אלא את מחייבין מיתת  
 בית דין הא מה אני מרבה את הבקלה אביו ואמו המסית  
 והמדחף והמכשף ונביא השקר והעדים הזוממין תלמוד לומר  
 ועשה יצאו אלו שאין בהם מעשה ג אוציא את

## פרק א

אלו שאין בהן מעשה ולא אוציא את הבכרה אביו ואמו ונתב  
 נפש כישראל וכן מביא על פי בית דין וכן סודר וזמורה  
 והרוצח תלמוד לומר תורה אחת יהיה לכם לעושה בשגגה  
 הרי כל העושה בשגגה בעבודה זרה אלא מה עבודה זרה  
 מיוחדת מעשה שהיבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת אף  
 כל מעשה שהיבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת ד ועשה  
 אחת יכול עד שיכתוב את כל השם עד שיארוג את כל הבגד עד  
 שיעשה את כל הנפה תל מאחת אימאית יכול אפילו כתב אות  
 אות אפילו ארג חוט אחד אפילו עשה בית אחד בגפה ובכרת  
 תל ועשה אחת הכיצד עד שיכתוב שם קטן משם גדול שם  
 משמעון ומשמאל ונח מנחור ודן מדינאל ונח מדינאל ה  
 ר' יהודה אומר אפילו כתב שתי אותיות והן שם אחד חייב כגון  
 שש תת דג גחגח אריוסי וכי משם כותב הוא חייב והלא אינו  
 חייב אלא משם דרשם שהן דרשמן על קרשי המשכן לידע אי  
 זהו בן זוגו לפיכך אם שרש שריכה אהת על שני כסרין או שתי  
 שריטות על נסר אחד חייב ו ר' שמעון אומר ועשה אחת  
 יכול עד שיכתוב את כל השם עד שיארוג את כל הבגד עד שיעשו  
 את כל הנפה תל מאחת אימאית יכול אפילו כתב אות אחת  
 אפילו ארג חוט אחד אפילו עשה בית אחד בגפה ובכרת תל ועשה  
 אחת הכיצד עד שיעשה מלאכה שכיוצא בה בכתובת ר' יוסי  
 אומר ועשה אחת ועשה שני פעמים שהוא חייב אחת על כלם  
 ופעמי' שהוא חייב על כל אחת ואחת ז הכיצד מי שאין יודע  
 עקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אע"פ שמעין  
 אבות מלאכות עשה אינו חייב אלא חטאת אחת כל ימיו והיודע  
 עקר שבת ועשה ואמר אין זו שבת אין זו שבת ועשה מלאכות  
 הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת והיודע שהוא  
 שבת ושעה ואמר אין זו מלאכה אין זו מלאכה ועשה מלאכות  
 הרבה בשבתות הרבה אם מעט אבות מלאכות עשה חייב על  
 כל מלאכה ומלאכה ואם מעט מלאכה אחת חייב על כל העולם  
 והעולם ח אר עקיבה שלתי את רג ואת ר' יהושע באטלס כל  
 אפסוס שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו הבא על אחותו ועל  
 אחות אביו ועל אחות אמו בהעלם אחד מהו חייב אחת על כלם  
 או אחת על כל אחת ואחת אומר יי' לא שמענו אבל שמענו  
 בבא על חמש נשים נדות בהעלם אחד שהוא חייב על כל אחת  
 ואחת ורואי אנו שהדברים קו' שאלו ר' עקיבא אבר המדורלל  
 בכמה מהו אומר לו לא שמענו אבל שמענו באבר המדורלל  
 באדם שהוא טהור וכך היו בוכי שחין שכירושלים עושין הולך  
 לו ערב פסחים אצל הרופא וחותכו עד שהוא מניח בו כשענה  
 ותוחבו בסירה וגמשך ממנו והלה עושה פסחו והרופא עושה  
 פסחו ורואי אנו שהדברים קו' י ועוד שאלו ר' עקיבא הטהר  
 המשח זבחין כהן בהעלם אחד מהו חייב אחת על כלם או אחת  
 על כל אחת ואח אומר לו לא שמענו אר יהושע שמעתי באוכל  
 מזבח אחד כחכשה תכחין בהעלם א' שהוא חייב על כל אחד  
 ואחד משו מעילה ודואה אני שהדברים קו' יא אר שמענו וכי  
 מה דאייא האוכל לשתות אלא כך שאלו באוכל בותר מחכשה  
 זבחין בהעלם א' מהו חייב אחת על כלם או אחת על כל א' ואח  
 אלא לא שמענו אר יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד בחכשה  
 תמחין בעלם אחד שהדברים קו' יב אר עקיבא אר הלכה נקבל ואם  
 ודואה אני שהדברים קו' יב אר עקיבא אר הלכה נקבל ואם  
 לדין יש תשובה אל השב אל לא אם אמרת במעילה טעשה בה  
 את המאכל כאוכל ואת המהנה כנהנה צרף את המעילה לזמן  
 המרובה תאמ' כנותר שאין בו אהת בכל אלו יג אר עקיבא  
 שאלתי את רבי אלעזר העושה מלאכות הרבה בשבתות הרבה  
 מעין

מעין מלאכת אחת כהעלם אחר מהו חייב אות על כלם או  
אות על כל אחת ואות אמר לי חייב על כל אחת ואחת מקו  
מה אם הנדה שאין בה תוצאות הרבה והטאות הרבה חייב על  
כל אחת ואחת / שבת שיש בה תוצאות הרבה והטאות הרבה  
אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת / אמרתי לו לא אם  
אמרת בכך שיש בה שתי אזהרות שהוא מזהיר על הנדה והנדה  
מוזהרת עליו תאמ' כשבת שאין בה לא אזהרה אחת אמ' לי הבא  
על הקטנות יוכיח שאין בהן לא אזהרה אחת וחייב על כל אחת  
ואח' / אמרתי לו לא אם אמרת בבא על הקטנו שאעפ שאין בהן  
עכשו יש בהן לאחר זמן / תאמר כשבת שאין בה לא עכשו ולא  
לאח זמן אמ' לי הבא על הכהם יוכיח ואמרתי לו הכהם כשבת /

## פרשתא

נפש בני ישראל הרי ציבור כיחיד  
מה יחיד אינו מביא אלא על דבר  
שזונו כרת ושגגתו חטאת אף  
ציבור לא יביא אלא על דבר שזונו כרת ושגגתו חטאת /  
ב הלא דין הוא מה אם היחיד שהוא מביא על שגגת המעשה  
אינו מביא אלא על דבר שזונו כרת ושגגתו חטאת ציבור שאין  
מביא על שגגת המעשה אינו דין שלא יביא אלא על דבר שזונו  
כרת ושגגתו חטאת לא אם אמרת ביחיד שאין מביא חטאת על  
לא הודע / תאמר כציבור שהוא מביא חטאת על לא הודע / משיח  
יוכיח שהוא מביא חטאת על לא הודע ואינו מביא על דבר  
שזונו כרת ושגגתו חטאת / ג לא אם אמרת במשיח  
שאין מביא חטאת על לא הודע כמזבח החיצון / תאמר כציבור  
שהוא מביא חטאת על לא הודע כמזבח החיצון / הואיל והוא  
מביא חטאת על לא הודע על מזבח החיצון יכ' על דבר שזונו  
כרת ועל דבר שאין זונו כרת תל' נפש בני ישראל הרי ציבור  
כחיד / מה יחיד אינו מביא אלא על דבר שזונו כרת ושגגתו  
חטאת אף ציבור לא יביא אלא על דבר שזונו כרת ושגגתו  
חטאת / ד הוא הדין למשיח הלא דין הוא מה אם היחיד  
שהוא מביא על שגגת המעשה אינו מביא אלא על דבר שזונו  
כרת ושגגתו חטאת / משיח שאין מביא אלא על שגגת המעשה  
אינו דין שלא יביא אלא על דבר שזונו כרת ושגגתו חטאת /  
לא אם אמרת ביחיד שאין מביא חטאת על לא הודע / תאמר  
במשיח שהוא מביא חטאת על לא הודע / ציבור יוכיח שהוא  
מביא חטאת על לא הודע ואינו מביא אלא על דבר שזונו כרת  
ושגגתו חטאת / ה לא אם אמרת הציבור שאין מביא  
אשם ודאי תאמר במשיח שהוא מביא אשם ודאי / נשיא יוכיח  
שהוא מביא אשם ודאי ואינו מביא אלא על דבר שזונו כרת  
ושגגתו חטאת / לא אם אמרת כנשיא שאין מביא חטאת על  
לא הודע תאמר במשיח שהוא מביא חטאת על לא הודע הואיל  
והוא מביא חטאת על לא הודע יביא על דבר שזונו כרת ועל  
דבר שאין זונו כרת תלמוד לומר נפש / אם הכהן המשיח  
הרי המשיח כיחיד מה יחיד אינו מביא אלא על דבר שזונו כרת  
ושגגתו חטאת אף משיח לא יביא אלא על דבר שזונו כרת  
ושגגתו חטאת / ו משיח יכול זה המלך תלמוד לומר  
הכין אי כהן יכול המרובה בכבדים / תל' משיח המשיח שאין  
על גביו משיח / משיח יחטא מה תלמוד לומר שיכול יביא על  
הקדמו' ודין הוא מה אם הנשיא שהוא מביא על שגגת המעש'  
אינו מביא על הקדמות / משיח שאין מביא על שגגת המעשה /  
אינו דין שלא יביא על הקדמות / לא אם אמרת כנשיא שאין  
מביא חטאתו משעבר / תאמר במשיח שהוא מביא חטאתו  
משעבר הואיל והוא מביא חטאתו משעבר יביא על הקדמות /  
תלמוד לומר משיח יחטא כשיחטא והוא משיח לא כשיחטא

ועודנו הדיוט / ז רבי שמעון אומר אם נודע לו עד שלא  
נתמנה ואח' נתמנה חייב דאם משנתמל נודע לו פטור / משיח  
יחטא יכול גזרה עליו שיחטא תלמוד לומר אם יחטא כשיחטא /  
לאשמת העם הרי משיח כציבור כרת  
צבור אינו מביא אלא על העלם דבר  
ועם שגגת המעשה / אף משיח לא  
יביא אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה / הלא דין הוא  
צבור מוצא מכלל היחיד ומשיח מוצא מכלל היחיד / מה ציבור  
אינו מביא אלא על העלם דבר ועם שגגת המעשה אף משיח  
לא יביא אלא על העלם דבר ועם שגגת המעשה / ב או  
כלך לדרך הזו נשיא מוצא מכלל הצבור ומשיח מוצא מכלל  
הציבור מה נשיא מביא על שגגת המעשה אף משיח יביא על  
שגגת המעשה / ג נראה למי דומה אדם דומה לציבור נלמדנו  
מן הציבור ואם דומה לנשיא נלמדנו מן הנשיא / ציבור כפר ואינו  
מביא אשם תלוי ומשיח כפר ואינו מביא אשם תלוי / מה צבור  
אינו מביא אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה אף משיח לא  
יביא אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה / ד או כלך לדרך  
הזו נשיא מבי' שטירה לע' ומביא אשם ודאי ומשיח מביא שטירה  
לע' ומבי' אשם ודאי מה נשיא מבי' על שגגת המעשה אף משיח  
יבי' על שגגת המעשה תל' לאשמת העם / הרי משיח כציבור כרת  
ציבור אינו מביא אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה / אף  
משיח לא יביא אלא על העלם דבר עם שגגת המעשה / ה  
אימה צבור אם הורועשו אחרים על פיהם חייבין / יכול אף  
משיח אם הורועשו אחרים על פיו יהא חייב תלמוד לומר אשר  
חטא על מה שחטא הוא מבי' ואינו מבי' על מה שחטאו אחרים /  
ו והקריב על חטאתו תלמוד לומר מביא חטאתו משעבר /  
הלא דין הוא מה אם הנשיא שהוא מביא על שגגת המעש' אינו  
מביא חטאתו משעבר / משיח שאין מביא על שגגת המעשה  
אינו דין שלא יביא חטאתו משעבר / תל' והקריב על חטאתו  
תלמוד לומר מביא חטאתו משעבר / ז יכול חטאת עם  
הציבור יביא פר לעצמו ודין הוא נשיא מוצא מכלל הציבור /  
ומשיח מוצא מכלל הצבור / מה נשיא חטא לעצמו מביא לעצמו  
חטא עם הצבור מתכפר לו עם הצבור / אף משיח חטא לעצמו  
מביא לעצמו / חטא עם הצבור מתכפר לו עם הצבור / ח  
לא אם אמרת כנשיא שמתכפר לו עם הצבור כיום הכפורים /  
תאמר במשיח שאין מתכפר לו עם הצבור כיום הכפורים /  
הואיל ואין מתכפר לו עם הצבור כיום הכפורי' יכ' לעצמו  
תלמוד לומר אשר חטא / כיצד חטא לעצמו מביא לעצמו חטא  
עם הצבור מתכפר לו עם הצבור /

## פרק ג

פר יכול זמן תלמוד לומר בן איבן  
יכול קטן תל' פר הא כיצד בן שלש  
כדברי המכסיר מאיר אומ' אף בני  
ארבע וכני חמש כשרדין אלא שאין מביאין זקנים מפני הכבוד /  
ב רבי יוסי הגלילי אומר מה תלמוד לומר ופר שני בן בקר  
תקח לחטאת אם לרמד שהן שנים והלא כבר נאמר ועשה את  
האחד חטאת ואת האחד עולה ל' אכל למה נאמר ופר שני בן  
בקר תקח לחטאת אלא לפי שנאמר ועשה את האחד חטאת  
ואת האחר עולה ל' / יכול תקדוש חטאת לעולל בכל מקום  
ובכל מעשה תלמוד לומר ופר שני בן בקר תקח לחטאת / אי  
ופר שני בן בקר לחטאת יכול תקדי' עולה לחטאת בכל מעשה  
תלמוד לומר ועשר את האחד חטאת ואת האחר עולה ל' /  
הא כיצד דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהיא כרעה איברי  
עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהן כליל לאישים / ד  
ספרא ב ב ז ii

רבי שמעון אומר מה תלמוד לו ופר שני בן בקר תקח לחטאת  
אם ללמד שהן שנים והלא כבר נאמר ועשה את האחד חטאת  
ואת האחד עולה לוי אם כן למה נאמר ופר שני תקח לחטאת  
שיכול שתהא נאכלת חטאת זו תלמוד לו ופר שני עולה  
מה עולה לא נאכלת אף חטאת זו לא נאכלת ה כיוצא  
בו אמר רבי יוסי הבאי מה שבי בני הגולה הקריבו עולות לאהי  
ישראל פרים שנים עשר על כל ישראל אלם תשעים וששה  
בכשים שבעים ושבעה צפירי חטאת שנים עשר הכל עולה לוי  
אפשר חטאת עולה אלא מה עולה לא נאכלת אף חטאת לא  
נאכלת רבי יהודה אומר על עז הבאים ו רבי שמעון  
אומר כל מקום שנאמר עניל בתורה כתם בן שנה שנאמר ועניל  
ונכש בני שנה בן בקר בן שתי שנים שנאמר קח רך עניל בן בקר  
לחטאת ואיל לעולה תמים תמימי אף בשנים פר סתם בן שלש  
אף בני ארבע ובני חמש כשרין אלא שאין בבאין זקנים מפני  
הכבוד

## פרשה

והביא אף לאהרן יום הכפורים  
פר הוא מביא ואינו מביא חלופין  
ב הלא דין הוא מה אם היחיד שלא  
סוה קרבנו לכל מצות לקרבנו ליום הכפורים סוה קרבנו לכל  
מצות לקרבנו למצוה יחידית משיח טשוה קרבנו לכל מצות  
לקרבנו ליום הכפורי אינו דין שיטשוה קרבנו לכל מצו לקרבנו  
למצו יחידית נשיא יוכיח טשוה קרבנו לכל מצות לקרבנו  
ליום הכפורים ולא סוה קרבנו לכל מצות לקרבנו למצוה  
יחידית ג אף אתה לא תתמה על המשיח שאעפ טשוה  
קרבנו לכל מצות לקרבנו ליום הכפורים לא יטשוה קרבנו לכל  
מצות לקרבנו למצוה יחידית אלא לפי שנא והביא יכול יביא  
חלופין תל פר פר הוא מביא ואינו מביא חלופי ד וסבך ידו  
על ראש הפר לרבות פר יום הכפורים לכביכה הלא דין הוא  
מה אם זה שאי טעון שני וידויין ואינו טעון אנה טעון סמיכה  
פר יום הכפורים שהוא טעון שני וידויין וטעון אנה אינו דין  
שיטען סמיכה לא אם אמרת כזה שהוא בא על עבירת מצוה  
ידועה תאמר כפר יום הכפורים שאין בא על עבירת מצוה  
ידועה ה ואיל ואין בא על עבירת ביצור ידועה לא יטען  
סמיכה תל וסבך ידו על ראש הפר לרבות פר יום הכפורים  
לכביכה ושחט את הפר לפני בצפון ה ולקח נאמר  
כאן לקיחה ונאמר להלן לקיחה מה לקיחה אמורה להלן  
בכלי אף כאן בכלי ו ולקח המשיח אין לי אלא המטוח  
בשמן המשחה המבורכה בבגדים מני תל הכהן אם סופנו  
לרבות כהן אחר מה תלמוד לומר ולקח הכהן המשיח אלא  
מצוה שיקבל כהן משיח ואם קבל כהן אחר עבודתו כשרה  
ז כדס הפר מוס הנפש לא מוס הכשר ולא כדס  
התביעת מן ה ריקבל והביא אותו כשר ולא פסול אותו  
אל אהל מועד למעט קרבנו למצוה יחידית שלא ינתן סדרו  
על מזבח הזהב ח וטבל וכל כספן וטבל והזה על כל  
הזירח טילה אצבע נאמר כאן אצבעו ונאמר להלן אצבעו  
מה אצבעו אמורה להלן היבנית הביובנת שבימין אף אצבעו  
אמורה כאן היבנית הביובנת שבימין ט כדס שיהא  
כדס כדי ככילה והזה לא המטיף והזה לא הזורק מן הדם  
מן הדם שבענין שבע פעמים לא שבע טיפים שבע פעמים  
שיהא מונה שבע פעמים לא אחת ושבע י לפניו יכול  
על כל הבית תל אלא פני הפרכת או אלא פני הפרכת יכול אפני  
הפרכת כלה תל הקדש מלש טשוה מכון כנגד הכדי יא  
ונתן הבקן מן הדם מן הדם שבענין על קרן קרנות דרי

שתיים ולמטן הוא אומר על קרן קרנות הרי ארבע דברי רבי  
שמעון רבי יהודה אומר אשר באהל מועד לרבות כל קרנות  
שכאהל מועד מזבח הקטרת שיתחנך המזבח בקטרת  
קטרת שתהא משל צבור כמים שיהו סממניה לתוכה לפניו  
בהל אמר רבי נחמיה לפי ששפינו כפר הכא ביום הכפורים  
שהוא עומד לפניו מן המזבח ומה על הפרוכת כשעה שהיא  
מזה יכול אף זה כן תל מזבח קטרת הסמים לפניו ואין  
הכהן לפניו יב את כל דם הפר ישפך לרבות דם פר יום  
הכפורים לשפיכה ישפך לא יטוף ישפך ולא יזה ישפך ולא  
יורק אל יסוד מזבח העולה לא על יסוד מזבח הפנימי הלא  
דין הוא מזבח החיצון זכה בכתן דמים ומזבח הפנימי זכר  
במתן דמים מה מזבח החיצון בקום בתן דם קרניו שם כתן  
דם יסודו אף מזבח הפנימי בקום דם קרניו שם כתן דם  
יסודו יג כשהוא אומר בעדה אל יסוד מזבח העולה  
שאי תל אלא ללמד שאין יסוד לפנימי עצמו וכשהוא אומר  
בנשיא אל יסוד מזבח העולה שאין תל אם את שיריו לא קבל  
מזבח הפנימי שירי מזבח החיצון הוא מקבל דבר ארר וכי  
יש יסוד לפנימי עצמו ואכ למה נאמר אל יסוד מזבח העולה  
שיהא יסוד מזבח טל עולה אל יסוד מזבח העולה אשר פתח  
אהל מועד זה יסוד מערי

## פרק י

ואתכל הלב פר לרבות חלב פר יום  
הכפורים לשתי כליו וליותרת הככר  
החטאת לרבו שיעורו על לכל האמור  
בענין ידים במנומן המהובר כ כאשר יורס כשור זכר  
השלמי וכי מה מפורש בזבח השלמי שאין בפורש כאן לא מה  
שלמים לשמן אף זה לשמו מה שלמים מביאין שלום לעולם  
אף זה מביא שלום לעולם ג אומר שלמים טעונים  
הפרש אליה אף זה יטען הפרש אליה תל משור זכר לשלמי  
שור הקשתיו לא הקשתיו לשלמי בכש רבי יהודה כן שמעון  
אומר מה שלמים מביאין שלום לעולם אף זה מביא שלום  
לעולם ד או מה ובחי שלמי צבור דוחין את השבת ואת  
השומאה אף זה ידחה את השבת ואת השומאה תל משור זכר  
לשלמי שור הקשתיו לא הקשתיו לשלמי בכש ה  
והקטרים הכהן על מזבח העולה לא על מזבח הפנימי הלא  
דין הוא מזבח החיצון ובהמתן דמים ומזבח הפנימי זכה במתן  
דמים מה מזבח החיצון בקום בתן דם קרום שם הקטר חלבו  
אף מזבח הפנימי בקום בתן דם קרניו שם הקטר חלבו ו  
מה אני מקיים לא תעלו עליו קטרת וזה ועולה בקדשין שלא  
זכה במתן דמן אבל קדש שזכה בכתן דמן הואיל וזה הכהן במתן  
דמן יזכה בהקטר חלבם תל והקטרים הכהן על מזבח העולה  
לא על מזבח הפנימי

## פרק יא

וזאת עזר הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל  
כרעיו וקרבו ופרשו והוציא למד שהוא  
מוציאו כלו כשהוא שלם כ יכול  
יוציאו שלם וישרפו שלם תלמוד לומר ואינו וכרעיו ו  
ראשו וכרעיו אמורים להלן עי נהו אף כאן עי נהו אומה  
ראשו וכרעיו אמורים להלן עי הפשט אף כאן עי הפשט תל  
וקרבו ופרשו ג והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה  
חוץ לשלש מחנות או יכול חוץ למחנה אחת וכשהוא אומר  
בעדה אל מחוץ למחנה שאין תל שכבר נאמר ושרף אותו  
כאשר שרף את הפר הראשון ואכ למה נאמר אל מחוץ למחנה  
ליתן לו כחנה שנייה ד וכשהוא אומר בושן אל מחוץ  
למחנה שאין תל שכבר נאמר אל בקום טוור אל שפך  
הדשן



# פרשה ה

אשר נשיא יחטא אמר רבן יוחנן בן זכאי אשרי הדור שהנשיא שלו מביא חטאת על שגגתו, אם על שגגתו מביא חטאת צריך לומר מהו על זדונו, אם נשיא שלו מביא חטאת צריך לומר מהו הדיוט נשיא יכול נשיא שבטים כנחשון תל ועשה אחת מכל מצות "אלהיו ולחל" הוא אומר למען ילמד ליראה את י' אלהיו מה אמור להלן נשיא שאין על גבי ולא י' אלהיו אף נשיא האמור כאן שאין על גבי לא י' אלהיו, ב נשיא יחטא מה תל שיכול לביא על הקודמות ודין הוא ומה אם משיח שמביא חטאתו משעכר אין מביא על הקודמות, נשיא שאין מביא חטאתו משעכר אינו דין שלא יביא על הקודמות, לא אם אמרת במשיח שאין מביא על שגגת מעשה תאמר כנשיא שמביא על שגגת מעשה הואיל והוא מביא על שגגת מעשה יביא על הקודמות תל יחטא, לכשיחטא והוא נשיא ולא כשיחטא ועודיהו הדיוט, ג רבי שמעון אומר אם נודע לו עד שלא נתמנה ואחר כך נתמך חייב אם משנתמך פטור, בשיא יכול נזירה תל יחטא כשיחטא, ד ועשה אחת לחייב על כל אחת ואחת כיצד חלב וחלב משם אח בשני העלמו או משני שמות בהיעלם אחד חייב שני חטאו חלב ודם בין בהיעלם אחד בין בשני העלמות חייב חטאת, ה סקילר וסקילר משם אחד בשני עלמות או משני שמות בהיעלם אחד חייב שני חטאות סקילר ושריפר בין בהיעלם אחד בין בשני העלמות חייב שתי חטאות, ו מצות י' ולא מצות המלך ולא מצות בית דין מצות האמורות במשיח מצות האמורות בעדה הן מצות האמורות כאן מכל מצות י' ולא כל מצות י' פרט לשמיעת הקול ולביטוי שפתים ולטובאת מקדש וקדשו אשר לא תעשינה בשגגה מלבד שמביא על שגגת מעשה ואשם מלבד שמביא אשם תלוי, ז והלא דין הוא ובה אם היחיד שא' מביא על הודעו זכר מביא אשם תלוי, נשיא שמביא על הודעו זכר אינו דין שיביא אשם תלוי, משיח יוכיח שמביא על הודעו זכר ואין מביא אשם תלוי, ח ואף אתה לא תתמה על הנשיא שאעפ"י שמביא על הודעו זכר לא יביא אשם תלוי תל ואשם מלבד שמביא אשם תלוי, ט דין אחד יחיד מוצא מכלל ציבור ונשיא קצא מכלל ציבור מה יחיד מביא אשם תלוי אף נשים מביא אשם תלוי, י או כלל לדרך זו משיח מוצא מכלל ציבור ונשיא מוצא מכלל ציבור מה משיח אין מביא אשם תלוי אף נשיא לא יביא אשם תלוי, יא נראה למי דומה דנין מי שמביא על שגגת מעשה ממי שמביא על שגגת מעשה, ואל יוכיח משיח שאין מביא על שגגת מעשה, או כלל לדרך זו דנים מי שמביא על הודעו זכר, ממי שמביא על הודעו זכר, ואל יוכיח יחיד שאין הודעו זכר תל ואשם, מלבד שמביא אשם תלוי.

## פרק ו

הודע לו ולא שאמרו לו אחרי אין לי אלא שאמרה לו שפחה בנין אפילו אמרה לו אשה, אוציא את שאמרה לו אשרי שאין אשה כשירה לעדות בנין אפילו אמרו לו קרובים, אוציא את שאמרו לו קרובים שאין כשירים להעיד בו בנין אפילו אמר לו עד אחד אוציא את שאמר לו עד אחד שאין בחיבו אלא שבועה בנין אפילו אמרו לו שנים תלמוד לומר הודע לו ולא שיועידו אחרים, ב יכול אעפ"י שאינו מכחיש תלמוד לומר או הודע אליו וחביא, אביא את שאמרו לו שנים שכן מחייבים אותו מיתר בנין אפילו אמר לו עד אחד אפילו את שאמר לו עד אחד שבו בחיבו שבועה, בנין אפילו אמרו לו

שנים קרובים אביא את שאמרו לו קרובים שכן כשירים להעיד במקום אחר, בנין אפילו אמרה לו אשרי אפילו אמרה לו שפחה תל או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו, ג אמר רבי מאיר אם הביאנו שנים לידי מיתה חמורה לא יביאנו לידי קרבן הקל, אמר לו רבי יהודה היאך אומר לו עמוד והתודה והוא אומר לא חטאתי, אמר לו שמעון אם אמר מיד אני פטור, ד רבי מאיר אומר אם אמר מיד אני פטור מיד אני שומעים לו, אבל אם היה דין עמהם כל היום ולבסוף אמר מיד אני אין שומעים לו, ה כיצא בו אמר ר' מאיר אמרו לו נזיר אתה ואמר נתני היה בלבי שומעים לו, אבל אם היה במונע כל היום ובאחרונה אמר נתני היה בלבי אין שומעים לו, ו אשר חטא בה מה תל בנין אתה אומר אשתו נידת ואחותו עמו בבית שנג באחת מהן ואין ידוע באיזה מהם שנג, שבת ויום הכפורים ועשר מלאכה בין השמשות באחד מהם ואין ידוע באיזה מהם עשה, חלב ונותר לפניו ואכל אחד מהם ואין ידוע איזה מהם אכל, ז אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר, ז אמר לו רבי אליעזר מה נפחד אשתו נידת בעל חייב, אחותו בעל חייב, שבת חילל חייב, יום הכיפורים חילל חייב, חלב אכל חייב, נותר אכל חייב, אמר לו רבי יהושע אשר חטא בה לימד שאין חייב עד שתתודע לו חטאתו, ח אמר ר' יוסי לא נחלקו על העושה מלאכות שפטור שאני אומר מקצתה עשה היום ומקצתה עשה למחר, על מדר נחלקו על העושה כתר היום שאין ידוע אם בשבת עשר, אם ביום הכיפורים עשה, או על העושה מלאכה ואין ידוע מעין איזה מלאכה עשה, רבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פוטר, אמר רבי יהודה פוטר היה רבי יהושע אף משום אשם תלוי, ט רבי ישמעאל ורבי שמעון שזרי אומר לא נחלקו על דבר שהוא משם אחד שהוא חייב, על מה נחלקו על דבר שהוא משום שני שמות, שרבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר, ורבי יהודה אומר אף על דבר שהוא משום שם אחד החי רבי יהושע פוטר, י כיצד שתי נשיו נדות ושתי אחיותיו עמו בבית נתכון לבוא על ז וזכא על זו, תאנים וענבים לפניו נתכון ללקוט תאנים וליקט ענבים, ענבים וליקט תאנים, שחורות וליקט לבנות, לבנות וליקט שחורות, רבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר, תמיה אני אם פוטר בה רבי יהושע אם כן למה נאמר אשר חטא בה פרט למתעסק, והביא אף לאחרים הכיפורים, קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואין יוצא בקרבן אביו, ב יכול לא יצא בקרבן אביו שוהפיש מן הקלה לחמורה, ומן החמורה לקלה, אבל יצא בקרבן אביו שוהפיש מן הקלה לקלה, ומן החמורה לחמורה תל קרבנו, בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו, ג יכול לא יצא בקרבן אביו בכהמה שוהפיש מן הקלה לחמורה, ומן החמורה לקלה, שכן אין מגלח בה בחמת גזירות אביו, אבל יצא בקרבן אביו במעוה שוהפיש מן הקלה לחמורה, ומן החמורה לקלה ומן הקלה לקלה ומן החמורה לחמורה, שכן הוא מגלח על מעוה אביו בזמן שהם סתומים ולא בזמן שהם מפורשים תל קרבנו, בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו, ד יכול לא יצא בקרבן אביו אבל יוצא בקרבן עצמו תל על חטאתו, עד שיהא קרבנו לשם חטאתו, ה יכול לא יצא בקרבן עצמו בכהמה שוהפיש מן הקלה לחמורה, ומן החמורה לקלה ומן הקלה לקלה, ומה החמורה לחמורה שכן

## פרשה ו

הודע לו ולא שאמרו לו אחרי אין לי אלא שאמרה לו שפחה בנין אפילו אמרה לו אשה, אוציא את שאמרה לו אשרי שאין אשה כשירה לעדות בנין אפילו אמרו לו קרובים, אוציא את שאמרו לו קרובים שאין כשירים להעיד בו בנין אפילו אמר לו עד אחד אוציא את שאמר לו עד אחד שאין בחיבו אלא שבועה בנין אפילו אמרו לו שנים תלמוד לומר הודע לו ולא שיועידו אחרים, ב יכול אעפ"י שאינו מכחיש תלמוד לומר או הודע אליו וחביא, אביא את שאמרו לו שנים שכן מחייבים אותו מיתר בנין אפילו אמר לו עד אחד אפילו את שאמר לו עד אחד שבו בחיבו שבועה, בנין אפילו אמרו לו

חטא ידוע / אבל אינה באה זכר ואינה באה קבועה או חטאת נזיר שהיא חטאת קבועה ומכפרת וכאח מן הצאן אבל איננה באה זכר ואינה באה על חטא ידוע שקל הוא שיבואו שניהם כשחטא אומר תשחט לרבות חטאת כצורע שאיננה חטאת קבועה אלא מכפרת / ד אחר שריבוינו דברים שהם כיוצא בו ודברים שאינם כיוצא בו ולמה יצאת מלת לקובעו שאם לא נשחט בצפון פסול / ה יכול זה בלבד אם לא נשחט בצפון יהא פסול / אבל כל שאר חטאות מצוה לשחוטם בצפון ואם לא נשחטו בצפון יהיו כשירות / תל ושחט את החטאת במקום העולה בניין אב לכל חטאות שאם לא נשחטו בצפון יהיו פסולות / ו חטאת שיהו כל מעשיו לשום חטאת / פרט לשחטו שלא לשמו /

## פרק ט

באצבעו ולקח שיקבל בימין באצבעו ונתן שיתן בימין / אמר רבי שמעון וכי נאמר בו יד הואיל ולא נאמר בו יד קיבל בשמאל כשר ונתן על קרנו מזבח העולה ולא על קרנות מזבח הפנימי / והלא דין הוא משיח כוונת מכלל יחיד / ונשיא מכלל יחיד / מה משיח דם חטאתו נכנס לפנים אף נשיא יהא דם חטאתו נכנס לפנים / תל ונתן על קרנות מזבח העולה ולא על קרנות מזבח הפנימי / ב ואת דמו ישפוך אל יסוד מזבח העולה ולא על יסוד מזבח הפנימי / אמר רבי ישמעאל ומה אם שירי חטאת שאין מכפרים ניתנים על היסוד תחילה / עולה שהיא מכפרת אינו דין שתנתן על היסוד / אם כן למה נאמר אל יסוד מזבח העולה שהיא יסוד במזבח של עולה / אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד זה יסוד דרומית / ג יכול זה יסוד מערבי / אמרת לאו מה מצינו ביציאתו מן ההיכל אינו נתן את הדמים אל אלא יסוד המזבח לו אף בידידתו מן המזבח אינו נתן את הדם אלא אל יסוד המזבח לו ואיזה זה יסוד דרומית / ד ואת כל חלבו יקטיר המזכחה כחלב זבח השלמים / מר פירש מזבח השלמים / חלב תותב וקדוש ונקלף / שתי כליות ויותרת / אף כזן חלב תותב וקדוש ונקלף ושתי הכליות ויותרת / ה וכפר עליו שתהא נפחה לשמו שלא יכפר לשנים כאחד / שהיא כהן מכפר על ידי עצמו / ונסלח לו אין משיירים לו ליום הכיפורים יכול אעפ"י שישב ולא הביא תלמוד לומר לו /

## פרשה ז

נפש כי תחטא אחת תחטא בעשותה תחטא הרי אילו מיעוטים העושה על פי עצמו חייב ולא העושה על פי הוראת בית דין / ב כיצד הורו בית דין לעבור על אחת ככל מצות האמורות בתורה והלך היחיד ועשה שונג על פיהם בין שעשו ועשה עמהם בין שעשו ועשה אחריהם ובין שלא עשו ועשה יכול יהיה חייב תלמוד לומר נפש תחטא אחת תחטא בעשותה תחטא הרי אילו מיעוטים העושה על פי עצמו חייב ולא הוראת בית דין / ג ורבי שמעון בוסף הורו כיתרין וידעו שטעו וחזרו בהם בין משהביאו כפרת בין שלא הביאו כפרת / והלך היחיד ועשה על פיהם הרי זר פטור / ורבי מאיר מחייב / ורבי אליעזר אומר ספק / סומכוס אומר תלי בעשותה התורה בעצמו חייב התורה בבית דין פטור כיצד הורו בית דין וידע אחד מהם שטעו או שהיה תלמיד ותיק יושב לפניהם וראוי להוראה כשמעון בן עזאי והלך ועשה על פיהם יכול יהיה פטור תלמוד לומר בעשותה התורה בעצמו חייב / ד

קפרא

כ ד ז ו

אם הפריש בהמה לחלב והביא לרם / לרס והביא לחלב / הרי זה לא מעל ולא כיפר / אבל יצא בקרבן עצמו כמעט שהפריש מן הקלה לחמורה ומן החמורה לקלה ומן החמורה לחמורה ומן הקלה לקלה שכן אם הפריש לחלב והביא לרם לרס והביא לחלב הרי זר מעל וכיפר / תל קרבנו על חטאתו / עד שיהא קרבנו לשום חטאתו / ו שעיר ולא שיעיר עזים ולא חילופי והלא דין הוא ומה אם היחיד שלא שחט על כל המצות לקרבן יום הכיפורים שחט על כל המצות לקרבן יום הכיפורים / נשיא ששחט קרבנו על כל המצות לקרבן יום הכיפורים / אינו דין שישחט קרבנו לקרבן מצות יחידית / משיח יזכיר ששחט קרבנו לקרבן יום הכיפורים ולא שחט קרבנו על כל המצות לקרבן מצות יחידית / ז לא אם אמרת כמשיח שאין מכיב זה וזר מן הצאן תאמר בנשיא שמכיב זה וזר מן הצאן הואיל ומכיב זה וזר מן הצאן ושחט קרבנו על כל המצות לקרבן מצות יחידית / תל שעיר ולא שיעיר עזים ולא חילופים וזר ולא נקבה תמים ולא בעל מוס / ח וסמך ידו על ראש השעיר לרבו שעיר נחשון לסמיכה דברי רבי יהודה / ר שמעון אומר לרבות שעירי עבודה זרה לסמיכה שהיה רבי שמעון אומר כל חטאת צבור שדמה נכנס לפנים טעון סמיכה / ט ושחט אותו ולא תמורתו / כשהוא אומר למשח ושחט אותו ולא חילופה / ולא ולדה / ולא תמורתה / מיכן הירר רבי שמעון אומר חמש חטאות הן מיתות / ולד חטאת / ותמורת חטאת / וחטאת שמתו בעליה / ושכיפרו בעליה / ושעכרה שנתה / אי אתר יכול לומר ולד חטאת / ציבור שאין הציבור מכיב נקיבה / ואין תמורת חטאת / ציבור שאין הציבור ממיר / ולא חטאת שמתו בעליה שאין ציבור מתים שכיפרו בעל / ושעכרה שנתה יכול יהומתות ציבור / אמרת לאו / ילמדו סתומי ממפורשו / מה מפורשו ולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ביחיד דברים אמורי ולא ציבור / אף שכיפרו בעלים ושעכרה שנתה ביחיד דברים אמורים ולא ציבור / י ושחט אותו במקום אשר ישחט העולה היכן עולה נשחט בצפון אף זר בצפון / וכי מיכאן אני למד / והלא כבר נאמר במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת לפני יי / ולמדו יצא מעתה לקובעו שאם לא נשחט בצפון פסול / יא אתה האומר לכך יצא או לא יצא אלא ללמד שאין טעון צפון / תל במקום אשר ישחט / אין לי אלא זו בלבד מניין לרבות כל חטאות תל ושחט את החטאת במקום אשר ישחט את העולה לרבות כל החטאות שלא תהא שחיטתה אלא בצפון /

## פרק ח

או אינו מכיב אלא כיוצא בזה / כה זר מיוחד חטאת זכר קבוע מכפר וכא מן הצאן / וכא על חטא ידוע אף אני איני מרבה אלא את כיוצא בו ואת מה אני מרבה את שעירי עבודה זרה שהם חטאת זכרים קבועים ומכפרים ובאים מן הצאן / ובאים על חטא ידוע או פרים הנשרפים שהן חטאת זכרים קבועים מכפרין וכאין על חטא ידוע אבל אינן באין מן הצאן או שעירי נגלים שהן חטאת זכרים קבועים מכפרין ובאין מן הצאן אבל אינן באין על חטא ידוע שקל הוא שיבאו כולן / ב וכשהוא אומר תשחט לרבות חטאת עבודה זרה שהיא חטאת קבועה מכפרת וכא מן הצאן וכא על חטא ידוע אבל אינה באה זכר או שעיר יום הכיפורים שהוא חטאת זכר קבוע מכפר וכא מן הצאן אבל אינה באה על חטא ידוע שקל הוא שיבאו שתיין / ג כשהוא אומר תשחט לרבות חטאת מטמא מקדש שהיא חטאת מכפרת וכא מן הצאן וכא על

**ד** אתה אומר לִכְךָ נאמר המעושים הללו נפש תחטא  
אחת תחטא בעשותה או אינו אומר לא יחיד שעשה חייב שני  
שלשה שעשו פטורים תלמוד לומר לִי עַם הארץ אפילו הן מרובין  
ה עדיין אני אומ' מעושה דקהל שעשו חייבין שאין בית דין  
מביאין עליהם פר אבל רוב דקהל שעשו יהו פטורין שכן בית  
דין מביאין עליהם פר תל' עס הארץ אפילו רובו אפילו כולו  
: עס הארץ פרט לכשיא מעס הארץ פרט למשיח' אֵת כבר  
יצא משיח לידון בפר והנשיא בשעיר שיכול על העלם דבר עס  
שגגת המעשה יביא פר ועל שגגת המעשה יכ' כבשה ושעירה  
תל' עס הארץ פרט לכשיא מעס הארץ פרט למשיח' ז מעס  
הארץ פרט למשומר' ר' שמעון בן יוסי אמר משם ר' שמעון מה  
תלמוד לז' אשר לא תעשנה כשגגה היושב לו מדיעתה חייב  
על שגגתה ויצא משומר שאין יושב לו מדיעתה ח' בעשותה  
התולה בעצמו חייב והתולה בבית דין פטור כיצד הורו בית דין  
יורע א' בהן שטעו אות' למי' שהוא יושב לפניהן וראוי להורויה  
כשטעון בן עזי והלך ועשה על פיהן יכול יהא פטור' תלמוד לז'  
בעשותה התולה בעצמו חייב והתולה בבית דין פטור

**ט** בעשותה אחת העושה כולה לא העושה מקצתה כיצד  
שנים אחיהם במלגו ולגזל' ככר וכשנשים בקולמוס וכותבין  
בקנה והוציאנהו לרשות הרבים יכול יהו חייבין תלמוד לומר  
בעשותה אחת העושה כולה ולא העושה מקצתה י בעיגול  
של דבילה והוציאנהו לרשות הרבים בקורה והוציאנהו לרשות  
הרבים ר' יהודה אומ' אם אין אחד יכול להוציאנהו והוציאנהו שני  
חייבין רבי שמעון אומ' אף על פי שאין אחד מהן יכול להוציאנהו  
והוציאנהו שנים פטורין תלמוד לומר בעשותה אחת יחיד שעשה  
חייב שנים שלשה שעשו יהו פטורין י מצות י' לא מצות  
המלך לא מצות בית דין מצות האבודות בכשיח ובעדר  
וכנשיא הן מצות האבודות כאן במצות י' לא כל מצות י'  
פרט לשמיעת הקול ולביטוי שפתיים ולנאכצא בקדש וקדשיו  
אשר לא תעשנה ואשם מלמד שהוא כביא אשם תלוי

**י** **פרק** או הודע לו לא שיאמרו לו אחרים או  
יכול אעפ' שאינו מכחיש' תלמוד לומר  
או הודע לזו חטאתו והביא ב והביא  
את קרבנו שעירת עזי תמימה נקבה מני' שתכא בת שנתה וז'  
הוא זה מביא חטאת ומצורע מביא חטאת מה חטאת מצורע  
בת שנתה אף זוכת שנת' לא אם אמרת בחטאת מצורע שהיא  
טעונה נסכים תאמר בזו שאינה טעונה נסכים חטאת נזיר  
תוכיח שאין טעונה נסכ' וכאה בת שנתה לא אם אמ' בחטאת  
נזיר שיש עמה דמים אחרים תאמ' בזו שאין עמה דמים אחרים  
חטאת עבדור' וזה תוכיח שאין עמה דמים אחרים וכאמר בת  
שנתה לא אם אמרת בחטאת עבדור' וזה שהיא קבועה תאמ'  
בזו שאינ' קבועה הואיל ואינה קבועה לא תבא בת שנת' תל'  
תורה אחת ויהיה לכל לעושה בשגגה הרי כל העושה בשגגה  
בעבדור' וזה מה חטאת עבדור' וזה באה בת שנתה אף זו באה  
בת שנתה אומה חטאת עבדור' וזה בשעירה אף זו בשעירה  
כשהוא או יהיה לרבות שעירי רגלי' לכל לרבות שעירי עבדור'  
זרה לעושה לרבות שעיר נשיא ג וסמך את ידוע ראש  
החטאת לרבות חטאת עבדור' וזה לסמיכה ושחט את החטאת  
במקום העולה שלא תהא שחיטתה אלא בצפון במקום העולה  
ולקח שלא יהא קיבול דמה אלא בצפון מיכן אמרו שחט בצפון  
וקיבל בדרו' כדורס וקיבל בצפון פסל עד שיהא שחט בצפון וקיבל  
בצפון ד ואת כל דמה ישפוך ולמקלן הוא אומר ואת דמו  
ישפוך מיכן אמרו חטאת שקיבל דמה בארבע' כוסות נתן מזה

אחת ומזה אחת מזה אחת מנין שכולו נשפךין על היסוד תל'  
ואת כל דמה ישפוך ה יכול אפילו לא נתן אלא מאחד  
מהן מתן ארבע יהו כולן נשפךין על היסוד תלמוד לומר ואת כל  
דמה ישפוך הא כיצד הוא נשפך על היסוד והן נשפךין לאמה  
ו רבי אלעזר בדבי שמעון או זמנין אפילו לא נתן אלא  
מאחד מהן מתן ארבע יהו כולן נשפךין על היסוד תלמוד לומר  
ואת דמו ישפוך הא כיצד הוא נשפך על היסוד והן נשפךין  
לאמה ז ואת כל חלב' יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח  
השלמ' מה פרש בזבח השלמים חלב תותב וקרום נקלף ושתי  
כליות ויותרת אף כאן חלב תותב וקרום נקלף ושתי כליות  
ויותרת ח וכפר עליו שתהא כפרה לשמו שלא יכפר  
לשני' כאות שיהא כהן מכפר על ידי עצמו ונסלח אין משיירין  
לו ליום הכפורים או יכול אף על פי שישב ולא הביא תלמוד  
לומר לו ט אם ככש יביא קרבנו לחטאת רבי שמעון  
או ככשים קורמין לעוים בכל מקום יכול מפני שהן מוכחזין  
מהן תלמוד לומר אם ככש יביא קרבנו לחטאת מלמד ששניהם  
שקולים י תרין קורמין לבני יונה בכל מקום יכול בפני  
שהן מוכחזין מהן תלמוד לומר וכן וינה או תור לחטאת מלמד  
ששניהן שקולין האב קודם לאם בכל מקום יכול מפני שכבוד  
האב עודף על כבוד האם תלמוד לומר איש אביו ואביו תיראו  
מלמד ששניהם שקולין אבל אמרו חכמים האב קודם לאם  
בכל מקום מפני שהוא ואמו חייבין בכבוד אביו

**יא** **פרק** מה תלמוד לומר יביא יביא מנין אתה  
אומ' הכפריש חטאתו ואברה והפריש  
אחרת תחתיה ואת' כך נמצאת הראשון  
והרי שתיהן עומדות מנין שיביא אי זו מהן שירצה תלמוד לומר  
יביא יביא יכול יביא שתיהן תלמוד לומר יביאנה אחת הוא  
מביא אינו מביא שתיים ב יכול לא יביא שתיהן על שני  
חטאים אבל יביא שתיהן על חט אחד תלמוד לומר יביאנה אחת  
הוא מביא אינו מביא שתיים ג וסמך ידוע על ראש החטאת  
לרבו חטאת נזיר וחטאת מצורע וחטאת מטמא מקדש לסמיכה  
ושחט אותה לחטאת שתהא שחיטתה לשם חטאת ולקח הכהן  
מדם החטאת שיהא קיבול דמה לשם חטאת וכפר עליו הכהן  
מחטאתו שתהא כפרה לשם חטאת ב כאן אמרו שחט שלא  
לשמה קיבל שלא לשמה חילף שלא לשמה זק שחט שלא לשמה  
פסל ד ואת כל חלב' יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח  
השלמים ומה פרש בכשב זבח השלמ' חלב תותב וקרום נקלף  
ושתי כליות ויותרת והל' אף כאן חלב תותב וקרו' נקלף ושתי  
כליות ויותרת ואל' ה וכפר עליו וכפר עליו וכפר עליו  
מה תלמוד לומר מפני הדין שיכול נאמרו דמים לבטן ונאמרו  
דמים למקלן מה דמין אמורין למשן אם נתן מתנה אחת כפר  
אף דמין אמורין למקלן אם נתן מתנה אחת כיפר ו או  
כלך לדרך חזו נאמרו דמים כפנים ונאמרו דמים בחוץ כרת  
דמין אמורין כפנים אם חיסר אחת מן המתנות לא כפר אף  
דמי' אמורין בחוץ אם חיסר אחת מן המתנות לא כיפר ז נדאה  
למי דמה דנין דמין שחטין מודמין שחטין ואל יוכיח הפנימ' ו  
שהן כפנים או כלך לך לדרך חזו דמין דם חטאת על הקרנות  
מדם חטאת על הקרנו' ואל יוכיחו התחתונים שאין דם חטאת  
על הקרנות תלמוד לומר וכפר עליו אף על פי שלא נתן אלא  
שלוש וכפר עליו אף על פי שלא נתן אלא שתיים וכפר עליו  
אף על פי שלא נתן אלא אחת

**ח** **פרשה** אילו אמ' ושמעה יכול הוא לחבירו  
בלך ונעכו עבדור' וזה חייב

תחטא מה נפש כי תחטא אמוֹר להִלֵּךְ אינו מדבר לא בתביעת  
ממון אף נפש כי תחטא האמוֹר כאֵן לא ידבר לא בתביעת ממון  
ד' משיבני עליכם אם לא תבאו ותעידוני שאמר איש  
פלוני ליתן לי במאתים זוז ולא נתן הרי זו תביעת ממון יוכל  
יהוה ויהיבין תל נפש כי תחטא נפש כי תחטא לגויה ויהוה כח  
נפש כי תחטא אמוֹר להִלֵּךְ תובע ממון ויש לֵאמֹר נפש כי תחטא  
אמוֹר כאֵן תובע ממון ויש לֵאמֹר ה' השביע עליהם חמשה  
פעמים חוץ לבית דין ובאו לפני כֹּד והודו יכול יהוה ויהיבין תל  
והוא עד אוראה או ידע אם לא יגיד ונשא עוֹנוֹ לא אמרתי לא  
במקל שאין מגיד שיתחייב זה בממונו ואי זה זה בית דין

ו' מכאן אמוֹר השביען בחוץ וכפרו ובאו לבית דין והודו פטור  
בחוץ והודו ובאו לִבְדֹּר וכפרו ויהיבין השביע עליהן חמשה פעמים  
בין כבֹּד בין שלא בפני כֹּד וכפרו אינן חייבין אלא אחת אמר  
רבי שמעון מה הטעם מפני שהן יכולין לחזור ולהודו ז'  
כפרו שניה כאחת שניה חייבין זה אחר זה הראשון חייב כפר  
אחר והודה אחד הכופר חייב היו שני כתי' עדי כפרה הראשון  
ואחר כך כפרה השנייה שתיהן חייבות מפני שהעדות יכולת  
להתקיים בשתיהן

## פרק יב

או נפש את תנע ככל דבר טמא  
הזקנים הראשונים היו אומ' יכול  
אפילו אם נגע אדם במגע טמאות  
ויהא חייב תל בנבלת חיה בנבלת בהמה בנבלת שרץ מה אלו  
מיוחדין שהן אבות הטומאה יצא דבר שאין אב הטומאה ב'  
רבי עקיבא אומר יכול אפילו נגע באוכלים במשקים ובכלי  
הדם ויהא חייב תל בהמה מה בהמה מיוחדת שהיא אב הטומאה  
יצאו אלו שאינן אבות הטומאה ג' או דבר שאת למידו  
בדרך אחד את למידו בכל דרכים שיש בו מה בהמה טמאה  
מיוחדת שחלק מנעו ממשה ועשה אב הטומאה לטמא  
אדם ולטמא בגדים אף אני מרבה אלא את כיצא בהזאת מה  
אני מרבה את מעוט מי חטאת והמרכב שחלק מנען סמטאן  
ועשאן אב הטומאה לטמא אדם ולטמא בגדים כשהוא אומר  
בכל טמא לרבות את רוב מי חטאת והמשכב ששוע מנען  
למשאן ועשאן אב הטומאה לטמא אדם ולטמא בגדים כשהוא  
אומר בכל טמא לרבות השורף הפרה ופרי והמשלח את השעל'  
שהן מטמאין במשא וכשהן אומ' בכל דבר טמא לרבות הכככות  
והפרעות והקרי דברי רבי יהודה ו' בנבלת חיה מה תל  
טמאה שיכול אין לי אלא כולה כוית במנה מנין תל טמאה  
ה' בנבלת בהמה מה תלמוד לומר טמאה שיכול אין לי  
אלא נבלה עצמה קרנה שער חבורה מנין תל טמאה

ו' בנבלת שרץ מה תלמוד לומר טמא שיכול אין לי אלא  
בשרו דמו צירפו עירובו מנין תלמוד לומר טמא ז'  
ונעלם ממנו ונעלם ממנו טומאה או יכול ונעלם ממנו מקדש  
תלמוד לומר ונעלם ממנו והוא טמא על העלם טומאה הוא  
חייב אינו חייב על העלם בקדש דברי רבי עקיבא רבי אליעזר  
אומר השרץ ונעלם ממנו על העלם שרץ רואה חייב אינו חייב  
על העלם מקדש רבי ישמעאל אומר ונעלם ממנו ונעלם ממנו  
שני פעמים להיביע על העלם טומאה ועל העלם בקדש ח'  
או כי יגע בטומאת אדם אדם זה המת בטומאת אדם זה טמא  
מת טומאתו לרבות וכי חכות נדות ויולדות אין לי אלא ימי  
חומצין וימי קולן מנין תל לכל טומאתו אשר יטמא לרבות כויל  
נדה בה לרבות הכולל נבלת העוף השחור ט'  
באמרו הקלות למי נאמרו החמורות שאלו נאמרו הקלות  
ולא נאמרו החמורות חיותי אומר על הקלות בעולר ויודר על  
ולא

הין אם האומר אינו חייב השומע חייב זה יוכיח שהוא אומר אינו  
חייב והשומע חייב ב' אף אתה אל תתמה על האומר  
לחבירו כלך נעבור עוֹ שאף עַפֿ שהוא אינו חייב השומע חייב  
תלמוד לוֹ ושמעה קול אֵל ואין אלה אלא שבועה וכן הוא אומ'  
והשביע הכהן את האשה בשבועת האלה אין לי אלא שבועת  
שיש עמה אלה מנין לעשה שבועה שאין עמה אלה בשבועה  
שיש עמה אלה תלמוד לומר ושמעה אלה ושמעה קול לעשות  
שבועה שאין עמה אלה כשבועה שיש עמה אלה ג' רבי  
עקיבא אומר אין לי אלא בפני עצמו מיד מנין בפני עצמו שונג  
בפני אחרים מיד בפני אחרים שונג תלמוד לוֹ והוא עד אוראה  
או ידע אם לא יגיד ונשא עוֹנוֹ לִרְבוֹת כולן ד' שלא להן  
ביד בנז עבדו ביד שלוחו או שאמר להן הנתבע משיבני  
עליכם אם יודיע אתם לו עדו שתבואו ותעידוהו יכול יהוה חייב  
תלמוד לוֹ ושמעה קול אלה והוא עד עד שיטמנו מפני התובע  
ה' אבר לשנים משביעני עליכם איש פלוני ופלוני אם  
יודיע אתם לי עדות שתבואו ותעידוני הן שיעדין לי עדות  
עד מפני עד או שהיה אחד מהן קרוב או פסול יכול יהוה חייבין  
תלמוד לוֹ ושמעה קול אלה והוא עד בזמן שהן כשרים לעדות  
לא בזמן שהן פסולין להעדות ו' עומד בבית הכנסת  
ואמר משיבני אני עליכם אם יודיע אתם לי עדות שתבואו  
ותעידוני יכול יהוה חייבין תלמוד לוֹ ושמעה קול אלה והוא עד  
עד שיהא מתכוין להן ז' משיבני אני עליכם כשתדעו  
לי עדות שתבואו ותעידוני יכול יהוה חייבין תלמוד לומר  
ושמעה קול אלה והוא עד בזמן שקדמה עדות לשבועה לא  
בזמן שקדמה שבועה לעדות ח' ומנין שאינו מדבר  
אלא בתביעת ממון אמר רבי אליעזר נאמר כאן או אין ונאמר  
או אין כפקדון מה או אין אמרים כפקדון אינו מדבר אלא  
בתביעת ממון אף אוי' אמור כאן לא ידבר לא בתביעת ממון  
אוי' דרוצה ויכיהו שהן אוים ואינו מדבר בתביעת ממון ט'  
דנין אוי' שיש עמהן שבועה מאוי' שיש עמהן שבועה ולא יוכיחו  
אוי' רוצה שאין עמהן שבועה אוי' סוטה ויכיהו שהן אוי' ואינו  
מדבר בתביעת ממון י' דנין אוים שיש עמהן שבועה  
ואין עמהן כהן מאו אין שיש עמהן שבועה ואין עמהן כהן ואל  
יכיהו אוי' רוצה שאין עמהן שבועה ולא יוכיחו אוי' רסושה שאף  
על פי שיש עמהן שבועה שיש עמהן כהן

## פרק יא

רבי יוסי הגלילי אומר מה תלמוד  
לומר והוא עד אוראה או ידע אם  
לא יגיד ונשא עוֹנוֹ לא אמרתי לא  
בעדות שאפשר לה להתקיים בראייה ושלא כידעיה בידעיה  
ושלא בראייה ואיזו זו תביעת ממון רבי עקיבא אומר מאלה  
יש מאלה חייב ויש באלה פטור כ' בדבר שהוא של ממון  
חייב וכדבר שאינו של ממון פטור רבי שמעון אומר חייב כאן  
וחייב כפקדון מה כפקדון אינו מדבר לא בתביעת ממון אף כאן  
לא ידבר אלא בתביעת ממון ג' קן ומה אם הפקדון  
שעשיר בנשים כאנשים קרובים כרחוקים פסולין ככשרין  
חייב על כל אחת ואחת בפני בית דין ושלם בפני בית דין  
ואינו מדבר לא בתביעת ממון כאן עשה בנשים כאנשי  
קרובים כרחוקים פסולים ככשרים ולא חייב אלא אחת בפני  
כֹּד אינו דל לא ידבר לא בתביעת ממון לא אם אמרת בפקדון  
שלא עשה בו את המושבע כנשבע ואת המזיד כשונג תאמר כן  
שעשה בו את המושבע כנשבע ואת המזיד כשונג והואיל ועש'  
בו את המושבע כנשבע ואת המזיד כשונג ידבר בתביעת ממון  
ושלא בתביעת ממון תל כאן נפש כי תחטא ולהלן נאמ' נפש כי



מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת וגו', יכול על כל טומאת מקדש לא יהא חייב אלא אחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת' ו כיצד נישמא וידע ונעלה ממנו הטובא ונכנס לבקדש ויצא וידע' מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת תל לאחת לחייב על כל אחת ואחת' ו יכול על כל טומאת הקודש לא יהא חייב אלא אחת תל לאחת לחייב על כל אחת ואחת וגו' ו נשמא וידע ונעלה ממנו טומאה ואכל את הקודש וידע מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת תל לאחת לחייב על כל אחת ואחת' ו יכול על טומאת מקדש וקדשיו שהן בהכרת חייב על כל אחת ואחת' שמיעת הקול וכיטוי שפתים שאינן בהכרת לא יהא חייב אלא אחת תל לאחת לחייב על כל אחת ואחת'

## פרק טו

כיצד היו חמשה תוכעין אותם ואומרים לו בוא והעידנו שיש לכו ביד פלוני פקדון ותשובת יד וגזל ואברה שבועה שאינן וידע לכו עדו' שיש לכו ביד פל' פקדון ותשובת יד וגזל ואברה מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת תלמוד לומר לאחת וגו' ב יכול בפני שהן חמשה ומנין אפילו אמר לו אדם אחד בוא והעידני שיש לי ביד פלוני פקדון ותשובת יד וגזל ואברה שבועה שאינן וידע לך עדות שיש ביד פלוני פקדון ותשובת יד וגזל ואברה' מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת וגו' ג יכול מפני שהן הרבה מיני תביעות' מנין אפילו אמר לו בוא והעידני שיש לי ביד פלוני חטין ושעורין וכוסמין' שבועה שאינן וידע לך עד כל אחת ואחת וגו' ד יכול בפני שהן מינין הרבה מנין אפילו אמר לו בוא והעידני שיש לי ביד פלוני חטין שהפקדתי אצלו אמש ושלפניו שבועה שאינן וידע לך עדות שיש לך ביד פלוני חטין שהפקדתי אצלו אמש ושלפניו ושלפניו מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת וגו' ה יכול שמיעת הקול שעשה בהא' המזיד כשונג חייב על כל אחת ואחת' שבועת ביטוי שלא עשה בהא' המזיד כשונג לא יהא חייב אלא אחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת' ו כיצד שבועה שלא אוכל פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין ואכל מנין שהוא חייב וגו' ז שבו'ה שלא אשתה יין ושמן ודבש ושתה מנין שהוא חייב וגו'

## פרק יו

ומנין שהוא מכיא אחת על דברי הרבה תלמוד לו' אחת על חטאת אשר הטא' ב כיצד שבועה שלא אשתה ושתה משקים הרבה מנין שאינו חייב אלא אחת תלמוד לומר אחת על חטאת' ג שבועה שלא אוכל ואכל אוכלים הרבה מנין שאינו חייב אלא אחת וגו' ד יכול שבועת ביטוי שלא עשה בהא' המזיד כשונג אין חייב אלא אחת שמיעת הקול שעשה בהא' המזיד כשונג יהא חייב על כל אחת ואחת תלמוד לומר אחת וגו' ה כיצד היה אחד תוכעין ואו' לו בוא והעידני שיש לי ביד פלוני חטין ושעורין וכוסמין שבועה שאינן וידע לך עדות מנין שאינו חייב אלא אחת וגו' ו כיצד היה אחד תוכעין ואומר לו בא והעידני שיש לי ביד פלוני חטין שהפקדתי אצלו אמש ושלפניו שבועה שאינן וידע לך עדות מנין שאין חייב אלא אחת וגו' ז יכול מפני שהוא מין אחד מנין אפילו אמר לו בא והעידני שיש לי ביד פלוני חטין ושעורין וכוסמין שכולם שאינן וידע לך עדות מנין שאינו חייב אלא אחת תלמוד לומר וגו' ח יכול

החמורות בקבועה צריך לומר החמורות או לומר נאמר החמורות ולא נאמר הקלות הייתי אומר על החמורות יהא חייב ועל הקלות יהא פטור' צריך לומר הקלות וצריך לומר החמורות' ומנין שאינו מדבר לא בטומאת מקדש וקדשיו הזהיר וענש על ידי טומא' וחייב קרבן על הטומאה מה עונש ואזהרה אמורין להלן על ידי טומאה בטומא' מקדש וקדשיו אף קרבן שחייב כאן על ידי טומאה בטומאת מקדש וקדשיו' וידענו' וזמנין שאינו חייב עד שיהא בה ידיעה בתחלה וידענו' כסוף והעלם כינתים תל ונעלם ממנו ונעלם ממנו שני פעמים דברי ר' עקיבא' ורבי אומר ונעלם ממנו מכלל ידיעה והוא ידע הרי שתי ידיעות'

## פרשה ט

יכול הנזיר בנזיר ובקרבן יהא מכיא קרבן זה תלמוד לומר לומר כי תשבע על שבועה הוא חייב לא שנזיר בנזיר ובקרבן' ב יכול המזהיר בלב יהא חייב תלמוד לומר בשפתים לא בלב או יכול שאינו מוציא את חנומר בלב תלמוד לומר לבטא' ג יכול הנשבע להרע לאחרים יהא חייב תלמוד לומר להרע ולהטיב מה הטכר רשות אף ה עה רשות' יצא הנשבע להרע לאחרים' ד יכול הנשבע להרע לעצמו יהא פטור' תלמוד לומר להרע ולהטיב מה הטכר רשות אף הרעה רשות אף אני אבי הנשבע להרע לעצמו שיהא חייב' ה יכול שאין מוציא אף הנשבע להטיב לאחרים' ו כשהוא אומר או להטיב ולהטיב אף לאחרים' ו או יכול הנשבע לעבור על המצוה יהא חייב תלמוד לומר להרע ולהטיב מה הטכר רשות אף הרעה רשות יצא הנשבע לעבור על המצוה' ז אוציא את הנשבע לעבור על המצוה ולא אוציא את הנשבע לקיי' את המצוה שהיה כדי' שיהא חייב דברי ר' יהוד' בן בתירה אר' יבב מה אם הרש' שאין מושבע עליה מהר סיני הרי הוא חייב עליה מצוה שהוא מושבע עליה מהר סיני אינו דין שיהא חייב עליה' אלא לא אם אמרת בשבועת הרש' שכן עשה לאו כהן' תאמר בשבועת מצוה שלא עשה בה לאו כהן' ח להרע ולהטיב אין לי לא דברים שיש בהן הרעה והטבה דברים שאין בהן הרעה והטבה מנין תלמוד לומר לבטא אין לי אלא לבא לשעבר מנין תלמוד לומר לכל אשר יבטא דברי ר' עקיבא רבי ישימעאל אומר להרע ולהטיב לבא אמר לו רבי עקיבא אם כן אין לי אלא דברים שיש בהן הרעה והטבה דברים שאין בהן הרעה והטבה מנין אמ' לו מריבוי הכות' אמר לו אם ריבוי הכות' לכן ריבוי הכותב לכן' ט האדם בשבועה פרט לאנוס' ונעלם ממנו פרט למזיד' ונעלם ממנו ונעלם ממנו שבועה' או יכול ונעלם ממנו החפץ' תלמוד לומר כשבועה ונעלם ממנו על העלם שבועה הוא חייב אינו חייב על העלם החפץ'

## פרק יז

ומנין שהוא חייב על כל אחת ואחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת' ו יכול טומאת מקדש וקדשיו שהן בהכרת חייב על כל אחת ואחת' שמיעת הקול וכיטוי שפתים' שאינן בהכרת לא יהא חייב אלא אחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת' ג יכול על טומאת בקדש וקדשיו לא יהא חייב אלא אחת מנין על טומאת מקדש בפני עצמו ועל טומאת הקודש בפני עצמו אפ' בעלם אחד מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת תל לאחת לחייב על כל אחת ואחת' ד יכול על כל טומאת מקדש וקדשיו לא יהא חייב אלא אחת מנין על המקדש בפני עצמו ועל כל טומאת הקודש בפני עצמו אפילו בעלם אחד

יכול מפני שהם מיני תביעות מני אפילו אמר לו בוא והעדיני שיש לי ביד פלוני פיקדון ותשומת יד וגזל ואכזרה שבועה שאין אני יודע לך עדות מנין שאין חייב תלמוד לומר וגו' יכול מפני שהוא אדם אחד מנין אפילו אמרו לו חמשה בא והעדינו שיש לנו ביד פלוני פיקדון ותשומת יד וגזל ואכזרה שבועה שאין אני יודע לכם עדות מנין שאין חייב וגו' יכול שמיעת הקול וביטוי שפתים שאין בהכרח אינו חייב אלא אחת טובאת מקרש וקדשו שהם בהכרח יהא חייב על כל אחת ואחת וגו' יא כיצד נטמא וידע ונעלמה ממנו שומארה אכל את הקדש ולא ידע ובאחרונה ידע מנין שאינו חייב וגו' יב נטמא וידע ונעלמה ממנו שומארה נכנס למקדש ויצא נכנס למקדש ויצא ולא ידע ובאחרונה ידע מנין שאין חייב אלא אחת וגו' זה הכלל כלל אינו חייב אלא אחת פרט חייב על כל אחת ואחת דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר לא לך ולא לך ולא לך חייב על כל אחת ואחת רבי אלעזר אומר לא לך ולא לך ולא לך שבועה עד שיאמר שבועה באחרונה רבי שמעון אומר עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד רבי עקיבה אומר מאלה יש מאלה חייב ויש מאלה פטור ב בתוך שבא' ובנבלתם ל תתקע יכול יהו ישראל חייבין על בגע נבלות תל מאלה יש מאלה חייב יש מאלה פטור ג אוציא את ישראל שאינן מזהרין על אבות הטומאה כל ימות השנה ולא אוציא את הכהנים שהן מזהרין על אבות הטומאה כל ימות השנה שנאמר אמר אל הכהנים בני אהרן ואכזרת אליהם תל מאלה וגו' ד רבי אליעזר בן עזקא אומר בתוך שנא לא אכלתי ממנו ולא בערתי ממנו כשטא יכול ישראל שאכלו את המעשר אונקין או בטומאה יהו מכיאי קרבן ולא אוציא את התרומה את המעשר שאינו כעון מיתה ולא אוציא את התרומה שהיא כעון מיתה שנאמר ומתו בו כי יחלו להו תל מאלה יש מאלה חייב ויש מאלה פטור

## פרק י

## פרשה י

והיה מיד מהיעש והביא מנין שהוא טעון וידיו תל והתודה ומני שוידיו על חי נאמר כאן וידיו ונאמר להלן וידיו מיד וידיו שנאמר להלן וידיו על חי כ מנין שהוא טעון סמיכה תל עליה והלהלן נאמר עליה מה עליה אמור להלן טעון סמיכה אף עליה אמור כאן תישען סמיכה ג והביא אף לאחר יום הכיפורים אשמו נאמר כאן אשמו ונאמר להלן אשמו מה אשמו אמור להלן מותריו נדבה אף אשמו אמור כאן מותריו נדבה ד אשמו על חטאתו מה חטאת מותריו נדבה אף אשמו מותריו נדבה ה נבקה לא טומאס ואנדרניס צאן לרבו כל בשמע צאן אף החרסת אף השושר אף הנכנס מן הצאן לא הפלגס כשבה או שעירת עוים לחטאת מה בא זה ללמדנו אם ללמד שאם לא מצא כשבה יביא שעירה מנין אם לא מצא שעירה יביא כשבה והלא קל וחומר הוא מה אם חטאת הבאה על כל המצוות שאין לה חילופין עוף יש לה חילופין ו שעירה זו שיש לה חילופין עוף אין לה חילופין שעירה חטאת מצורעת וטוכית שיש לה חילופין עוף ואין לה חילופין שעירה לא אם אמרת כחטאת מצורע שאין לרר חילופין עשירית האיפה תאמר כזו שיש לה חילופין עשירית האפרה אם ידרר לעשירית האפה לא תרד לשעירה תל כשברה או שעירת עוים לחטאת שזיה ברין שיבוא עמה עולה ח

הלא דין הוא זה מביא מהשג יד ומצורע מביא מהשג יד מיד מצורע מביא שנים תחת אחד אף זה הואיל והעני שלו מביא שנים יהא העשיר שלו מביא שנים תל כשבה או שעירת עוים לחטאת אחת הוא מביא אינו מביא שנים ט מחטאתו על חטאתו מה תל מנין אתה או מביאין מהקדש כשבה שעירה מהקדש שעירה כשבה מהקדש כשבה ושעירה תרין וכני יונא מהקדש תרין וכני יונא עשירית האיפה י כיצד הפריש לכשבה או לשעירה העני יביא עוף העני יביא עשירית האיפה הפריש לעשירית האיפה העשיר יביא עוף העשיר יביא כשבה ושעירה הפריש כשבה או שעירה ונסתאבה אם רצה יביא בדמיון עוף הפריש העוף ונסתאב לא יביא בדמיון עשירית האיפה שאין לעוף פדיון לכך נאמר בחטאתו מחטאתו על חטאתו

## פרק יא

ואם לא תגיד ידו ויש אומרין לו ללוות ולא לעסוק באומנותו יש לו שר ואין לו צרכו מנין שיביא קרבן עני תל די שהוהביא את אשמו אשר חטא שתי תורים או שני בני יונה שנים הוא מביא אינו מביא אחד ב הלא דין הוא זה מביא מהשג יד ומצורע מביא מהשג יד מה מצורע מביא אחד תחת אחד אף זה הואיל והעשיר שלו מביא אחד יהא העני שלו מביא אחד תל שתי תורי או שני בני יונה שנים הוא מביא אינו מביא אחד ג אחד לחטאת ואחד לעולה שתקדום חטאת לעולה שממין חטאת תבא עולה שאם הפריש חטאתו וזבת יביאו וידיו עולתו ודב אחר מה תל אחד לחטאת ואחד לעולה שיכול הואיל ושנים באין תחת חטאת יהוא שניהם חטאת תלמוד לומר אחד לחטאת אין שניהן חטאת אחד לעולה אין שניהם לעולה ד אחד לחטאת ואחד לעולה והביא שיפרישם הכהן א לחטאת ואחד לעולה ומנין אם הפרישם הוא יהא הפרישו הפרש תל אחד לחטאת ואחד לעולה והביא אותם אל הכהן ה והביא אותם אין לעוף פדיון אל הכהן בולמד שהוא חייב בשיפורל הבאתן והקריב את אשר לחטאת ראשונה מיד בא זה ללמדנו אם ללמד שתקדום חטאת לעולה בכל מעשיר והלא כבר נאמר ואת השני יעשה עולה כמשפט א כן למה נאמר והקריב את אשר לחטאת ראשונה בנין אב לכל החטאות הבאות עם העולות ו בין חטאת העוף עם עולת העוף בין חטאת העוף עם עולת בהמה בין חטאת בהמה עם עולת בהמה חטאות קודמות לעולות הבאות עמהן ז וכלק את ראשו מכול ערפו מכול הרגא את העורף וכן הוא אומר והוא ישב מכול לא יבדיל ואם הכריז פסל ח והיה מרס החטאת מעצמה על חטאת על קיר המזבח לא על קיר הכבש לא על קיר היסוד לא על קיר הויכל על קיר התחתון יכול על קיר העליון ודין הוא מה אם בהמה שעולתה למשן חטאתה למעלן עוף שעולתו למעלן אינו דין שתהא חטאתו למעלן תל והנשאר בדם ימצא אל יסור המזבח ששירי הדם שלו מתמצים על היסוד ואיזה זה זה קיר התחתון ט חטאת שיהיו כל מעשיה לשם חטאת הוא פרש לשבילקו שלא לשמו י ואת השני יעשה עולה כמשפט כמשפט עולת בהמת או יכול כמשפט חטאת העוף וכשהוא אומר והקריבו חלק עולה מן החטאת שתמצא אומר כמשפט כמשפט עולת בהמה מה אם עולת בהמה מן החולין וביום וביד ימנית אף עלת העוף מן החולין וביום וביד ימנית רבי שמעאל אומר כמשפט כמשפט חטאת העוף מיד חטאת העוף מכול ערפו אף עלת העוף מכול

חטא / ונאמר חטא בתרומה / ג מה חטא האמור בתרומה פגם ונהנה / מה שפגם נהנה / בדבר שפגם בו נהנה פגמו והנאתו כחא / בתלוש מן הקרקע פרט לשליח שעש' שליחותו /

ד אף חטא האמור כאן פגם ונהנה מה שפגם הוא נהנה וכדבר שפגם הוא נהנה ופגמו והנאתו כאחד בתלוש מן הקרקע פרט לשליח שעשה שליחותו / ה אי מה חטא האמור בתרומה אוכל ונהנה אף אין לי לא אוכל ונהנה מניין אכילתו ואכילת חכירו והנאתו והנאת חכירו / אכילתו והנאת חכירו הנאתו ואכילת חכירו מצטרפים זה עם זה ואפילו לזמן מרובה תלמוד לו כי תמעול מעל ריבה / ו או מה חטא האמור בתרומ' לא יציר שתי אכילות אף כאן לא יציר שתי אכילות כאחד / מניין אבל היום ואכל לאחר נהנה היום נהנה למחר / נהנה היום ואכל למחר / אבל היום ונהנה למחר / אפילו לאחר שלש שנים בהעלם אחד מצטרפים זה עם זה / תל תמעול מעל ריבה / ז אי מה חטא האמור בתרומה המוציא מהקדוש לחול / אף כאן המוציא מהקדוש לחול / מניין המוציא מהקדוש לחול מניין לקח קניני קניני זכות וקניני יורדו הביא המאמרו ואשכחו לפסחו זה הקדוש / והשוכל שקלו מן הקדוש / כיון שלקח מעל דברי רבי שמעון וחכמים אומרים לא מעל עד שיוזקו דמם תלמוד לומר כי תמעול מעל ריבה / ח בשגגה פרט למזיד והלא המזיד / תלמוד לומר בשגגה פרט למזיד / ט

אמר רבי אלעזר זה בא על חטא חטאת באה על חטא / מר חטא אינה באה על הזדון כשגגה אף זה לא יביא על הזדון כשגגה / י או כלל לדרך זו זה קרוי אשם / ושאר אשמות קרויים אשם / מה שאר אשמות באים על זדון כשגגה / אף זה יביא על זדון כשגגה / יא נראה למי דומה דנים דבר שהוא עון מיתה / מדבר שהוא עון מיתה / ואל יוכיח שאר חטאות שנים כהם עון מיתה / או כלל לדרך זו דנים אשם קשה בן שתי שנים מאשם קשה בן שתי שנים / ואל תוכיח חטאת נקיבה בת שנתה תלמוד לו כשגגה / פרט לבזוי /

## פרק ב

מקדשי יי' ומויחרים לשם יצאו קדשים קלים שאינם לשם אין לי אלא פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שכולם לשם מניין לרבות עולה שעירה מותר לכהן / קדשי קדשים בשרם ואימוריהם לפני זריקת דמים ואימורים קדשים קלים לאחר זריקת דמים תלמוד לומר קדשי יי' ריבה / ב מניין לרבות את החולל למעילה / תלמוד לומר קדשי יי' ריבה / יכול שאני מברכר את הדם תלמוד לומר מקדשי יי' מעט / מה ראית לרבות את החולל ולהוציא את הדם / אחר שריבה הכתוב מעט / מרבה אני את הדם שלא שוה לבשר בפניגול ובנותר ובטמא / ג מנין לרבו קדשי בדם הבית למעילה / תל קדשי יי' ריבה / אין לי אלא בזמן שהקדשי למזבח בדמים הראויים למזבח / לבדק הבית / בדמים הראויים לבדק הבית / הקדשי לבדק הבית דבריו הראוי' למזבח / הקדשי לבדק הבית דבריו הראויים לבדק הבית הקדשי לזה ולזה דבריו שאינם ראויים לזה ולזה כגון ציר וחומץ דגים וחובבים מניין תל קדשי יי' ריבה / ד הקדשי תרנגולת למזבח מועלים בה ובכיצתה המוראת למזבח

ממור ערפו רבי אלעזר ז' שמעון אומר כמשפט / כמשפט הטאת העיף מר חטאת העוף ומוצה ומוזה ומזה / אף עולת העוף מוצה ומוזה ומוזה /

## פרק יט

אם לא תשיגידו לשתי תורים או לשני בני יונה והקריב את קרבנו אשר חטא עשירית האיפר רבי יהודה אומר חביבה מצוה בשעתה שמיד הוא מכיא עשירית האיפה אין ממתנין לו עד שיעשר ויכא כשבה או שעירה / ב ר' אלעזר אומר חביבה מצוה בשעתה שמיד בערכין הוא מכיא סלע ואין ממתנין לו עד שיעשר ויכא חמשים סלעים / ג ר' שמעון אומר חביבה מצוה בשעתה שהקטר חלבים כשרין כל הלילות ודוחין את השבת בשעתן ואין ממתנין להן שיקריבו עד מוצאי שבת / ד והביא את אשר חטא עשירית האפה אין לי אלא קרבן חובתו עשירית האפה מנין לקרבן נדבתו עשירית האפה תל קרבנו עשירית האפה /

ה עשירית האפה אחד מעשרה לשלש סאין שהן שבעה רביעיים ועוד סלת מה סלת אמורה להלן מן החטים אף כן מן החט' / להטאת שיהא הפרש מעות לשם חטאת / לא ישים עליה שמן בנות הו' על שירה לא ישי' עליה שמן ואם נתן פסל' לא יתן עליה לבוב י'כול אם נתן פסל' תל כי חטאת או כי חטא י'כול אפילו נתן עליה שמן תהא כשירה תל היא / ומה ראית להבשיר בלבונה ולפסול בשמן אחר שריבה הכתוב מעט / מפני מה אני מבשיר בלבונה שהוא יכול לרקטה ופוסל בשמן שאין יכול לרקט / ו או אינו מדבר אלא בשני כהנים תל עליה / עליה כגופה של מדה הוא מדבר אינו מדבר בשני כהנים / ז או אינו אומר אלא שלא יתן כלי על גבי כלי תל עליה / עליה כגופה של מנחה הוא מדבר לא שיתן כלי על גבי כלי / ח כי חטאת היא אמ' רבי יהודה הא מנחת כהן גדול אינה חטאת ושעונה לבונה / ט והביא את הכהן וקטן הכהן ממנה מלא קומצו את אזכרתה והקטיר המזבח שיהא כקטיר לאישים ומתכוין לסם חטאת שיהו כל מעשיה לסם חטאת היא פרט לשקטצה שלא לשמה / י

וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ברת תל ש'כול החמורים שבהן יחיו בכשבה ושעירה הקלים יהיו בעוף הקלים שבקלים יהיו בעשירית האיפה תל מאחת מאלה או מאחת מאלה להשחית את הקלים לחמורים לכשברו ושעירה ואת החמורים לקלים לעשירית האיפה / יא והיתה לכהן כמנחה שתהא עכרת מנחה של כהן שלו או אינו או לא להחזיר עשירית האפה של כהן מה אני מקי' וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל מנחת נדבתו אבל עשירית האיפה שלו תאכל / תל לכהן כמנחה / הרי היא לכהן כמנחת נדבתו מה מנחת נדבתו אינה נאכלת / אף עשירית האיפה אינה נאכלת / רבי שמעון אומר והיתה לכהן כמנחה הרי עשירית האיפה של כהן כעשירית האיפה של ישראל / מר עשירית האיפה של ישראל נקמצת / אף זו נקמצת / הקומץ קרב בעצמו והשירים קריבים בעצמם /

## פרשה יא

נפש לרבות כהן משיח למעילה / כי תמעול מעל / אין מעילה אלא שזנו וכן הוא אומר וימעלו בני אלהי אבותם ויזנו אחרי הבעלים / וכן הוא אומר בסוטה כי תשטה אשתו ובעלה בו מעל / ב כי תמעול מעל בקדשי יי' י'כול נהנה ולא פגם אפגם ולא נהנה במהובר לקרקע ובשליח שעשה שליחותו תלמוד לומר וחטאת / נאמר כאן

למזבח מועלים בה ובהלכה / תורים לבדק הבית מועלים בהם  
ובביניהם: כור מלא מים / אשפה מליאה זבל / שוכך מלא יונים,  
אילן מלא פירות / שדה מליאה זרעים / ומניין שמועלים במד  
שבתוכו תלמוד לומר בקדשי יי רבה / ה יכול אפילו הקדש  
תורו למזבח יהו מועלים בביניהם הקדש כור ואחר כך נתמלא  
מים / אשפה ואחר כך נתמלא זבל / שוכך ואחר כך נתמלא  
יונים / אילן ואחר כך נשא פירות / שדה ואחר נתמלא עשבים  
יכול יהו מועלים כמה שבתוכן תלמוד לומר בקדשי יי מיעט  
רבי יוסי אומר המקדש את השרד ואת האילן מועלים בהם  
ובגידוליהם מפני שהם גידולי הקדש / ו והביא אף אחר  
יום הכיפורים / איל קשה בן שתי שנים / צאן לרבות כל משמע  
צאן אף חרשת אף שוטה אף הנאנסת / מן הצאן ולא מן הפלגים  
בערך כסף יכול ריבנים / תלמוד לומר שקלים / יכול שקלי  
נחשת תלמוד לומר שקלים / יכול כבוליות מדינות קפוטיות  
תלמוד לומר כשקל הקדש / סלעים של קודש / סלעים של  
צורים / לאשם שהוא מפרש מעות לשום אשם / ז ואשר  
חטא מן הקודש ישלם לאותו שעל הקודש מנין לרבות פחות  
משה פרוטה / שיכול שאין חייבים עליו משום מעילה לא יהו  
חייבים עליו בתשלומים / תל מן הקודש לרבות פחות משה  
פרוטת / מנין שמשלם חומש ואשם על התשלומים האילור /  
תלמוד לומר הקודש ישלם / ה והביטתו יוסיף עליו  
שיהא הוא והומשח חמש / ונתן אותו פרט לחמש חטאות  
ביתו ונתן אותו לכהן והכהן מה תלמוד / שיכול הואיל ומעילה  
באה על ידי כהן / לא יהא הכהן כועל / תלמוד לומר ונתן אותו  
לכהן והכהן כלמד שהכהן מועל / ט והכהן יכפר עליו  
בהתלמוד / מניין אתה אומר הביא מעילתו ולא הביא אשמו  
לא יצא תלמוד לומר באיל האשם / הביא אשמו ולא הביא  
מעילתו לא יצא תלמוד לומר לאשם / יכול כשם שאיל אשם  
מעכב כך יהא חמש מעכב תלמוד לו באיל האשם / ונסלח לו  
איל האשם מעכב ואין החומש מעכב / ונסלח כלמד שאין  
משיריק לו ליום הכיפורים יכול אפלי ששכ ולא הביא תלמוד  
לומר לו /

## פרשה יב

ואם הרי מוסיף על עניין  
ראשון לו שפסג מעילות  
באשם תלוי דברי רבי

עקיבא / אמר לו רבי שרפון מה לזה שבביא שתי אשמות / לא  
מביא מעילה וחומשה / ובביא אשם בשתי סלעים ויאמר אם  
ודאי מעילתו זו היא מעילתו וזו היא אשמו / ואם ספק / בעות  
לנדבה / ואשם תלוי שממין שבביא על הודע / מביא על לא  
הודע / ב אמר לו רבי עקיבא נראים דבריך במעילה  
המועשה / הרי שכא לידו ספק מעילה כמאה מנה מודר רבי  
עקיבא לרבי שרפון במעילה המועשה / פ ועשתה אחת  
לחייב על כל אחת ואחת שאם בא לפניו ספק חלב ודם ונותר  
ופיגול בהיעלם אח' חייב על כל אחת ואחת / חלב שובן לפניו  
ואכל את אחד מהם ואין ידוע אי זה מהן אכל / אשתו ואחותו  
עמו בבית שגג באחת מהם ואינו יודע באיזו מהם שגג / שבת  
ויום הול עשה מלאכה באחת מהם בין השמשות ואינו יודע  
באיזו מהם עשה / מניין שבביא אשם תלוי תלמוד לומר אם  
נפש כי תחטא / ועשתה אחת מכל מצות יי אשר לא תעשינה  
ולא ידע ואשם ונשא עונו והביא איל / ד רבי יהודה אומר  
אשתו נדה ואחותו בבית ושגג באחת מהם ואין ידוע באיזו  
מם שגג / שבת ויום הכיפורים ועשה מלאכה בין השמשות  
ואין ידוע באיזו מהם עשה / חלב ונותר לפניו אכל אחד מהם

ואין ידוע אי זה מהם אכל / ר' אליעזר מחייב חטאת / ור' יהושע  
פוטרי שכן כי תחטא ולא ידע / פרט לזה שידע שחטא ר' שמעון  
אומר זה הוא עצמו מביא אשם תלוי שנאמר כי תחטא ועשה  
ולא ידע ועשה ואינו יודע מה עשה / אבל כפך לא עשה צא  
ובקש מנין שיביא אשם תלוי / ה ולא ידע פרט להודע  
יכול לא הודע של קלות ולא הודע של חבירו / וכל בכלל הין /  
אם את הודע שלהם פטרי אינו דין שנפטר את לא הודע / או  
חילוף אם את לא הודע שלהם חייבתי / אינו דין שנתחייב את  
הודע / הודע פטרתו / הודע של דמורות שיצא לידון בהטאת /  
ו והלא דין הוא ובראם בבקום כחייב את הודע של  
המורות חטאת / פטר את לא הודע שלהם פטרתו / במקום  
שפטר את הודע של קלות מן האשם אינו דין שנפטר את לא  
הודע שלהם מן האשם או חילוף ומה אם בבקום שפטר את לא  
הודע של המורות מן החטאת חייב את הודע שלהם דמאות  
מקום שחייב את לא הודע של קלות אשם / אינו דין שנתחייב  
את הודע שלהם אשם / ודין אחר ובראם בבקום שחייב את  
הודע של המורות הטאת / פטר את הודע של קלות מן האשם /  
מקום שפטר את לא הודע של המורות מן החטאת / אינו דין  
שנפטר את לא הודע של קל' מן אשם / או חילוף ומה בבקום  
שפטר את לא הודע של המורות מן החטאת / חייב את הודע של  
קלות אשם / במקום שחייב את הודע של המורות הטאת / אינו  
דין שנתחייב את הודע של קלות אשם / תלמוד לו אשם אשם  
לגזירה שוה מה אשם האמור להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו  
חטאת / וספיקו אשם תלוי / אף אשם האמור כאן דבר שזדונו  
כרת ושגגתו חטאת וספיקו אשם תלוי / ז ולא ידע ואשם  
ונשא עונו ר' יוסי הגלילי אומר הרי הכתוב ענש את מי שאינו  
יודע / אם כך ענש החל' למי שאינו יודע על אשם ככה וככה  
שיענש למי שיוודע / רבי עקיבא אומר האוכל חלב  
מביא חטאת בסלע / כפך אכל ספק לא אכל מביא אשם תלוי  
בשתי סלעים / אם כך ענש הכתוב למי שכא לידו כפך עבירה  
על אחת ככה וכמה שישלם שכר לעושה מצוה / ט רבי  
מנחם ברבי יוסי אומר הנהגה שוה פרוטה מן הקודש בביא  
מעילה וחומשה / ובביא אשם בשתי סלעים / צא וחשוב כמה  
פרוטות בשתי סלעים קרוב לאלפים אם כך ענש דכתוב את  
השונע על אחת כמה וכמה שיענש את הכזיר / י ר' יוסי  
אומר אם נפסד לידע בתן שכן של צדיקים לעתיד לבוא צא  
ולמד מאדם הקדמוני שלא נצטוו אלא במה אהת כלא תעשה  
ועבר עליה דאח כמור מיתות נקנסו לו ולדורותיו ולדורות  
דורותיו עד סוף דורותיו / וכי אי זו מידה מרובה ברובה בידת  
הטובה או מידת פורענות הוי אומר מידת הטובה / אם מידת  
פורענות מועטת / הרי כמה מיתות נקנסו לו ולדורותיו ולדורות  
דורותיו עד סוף כל הדורות / השב מן הפיגול ומן הנותר  
והמתנה כיו הכיפור' על אחת כמה וכמה שמוכח לו ולדורותיו  
ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות / יא רבי עקיבא  
אומר הרי הוא אומר על פי שני עדים או שלשה אם בהקייבת  
עדות בשני / למה פרט לך הכתוב שלשה אלא להביא השלישי  
להחמיר עליו לעשות דינו כיוצא באילו / אם כך ענש הכתוב  
את המפגל לעוברי עבירה על אחת כמה וכמה שישלם שכר  
לעושי מצוה כעושי בצורה / יב רבי אומר הרי הוא  
אומר ואשר יבוא את רעהו ביער לחטוב עצים ונדהה ידו כגזון  
לכרות העץ ונשל הכרזל בן העץ ונצא רעהו ובת / והוא ינוס  
קצק הכתוב פיקוח נפש למי שנא לידו כפך נפש ולא ידע /  
אמור מעתה המגבה הצדקות והפגרנס את העניים והגובל  
חכמים

שאינו איל

## פרק כב

מה חל עמיתו עמיתו כ' פעמים  
עמיתו פרט לגבוה עמיתו פרט  
לאחרים / וכחש פרט לאומר  
לחבירו אכלתי היום והיום לא אכל / הלכתי לעיר פלוגי והוא  
לא הלך / תלמוד לומר כי תחטא וכחש לא אמרתי אלא כיחש  
שקדמו חטא / יצא כיחש שלא קדמו חטא / כ רבי אומר  
וכיחש בעמיתו בפיקדון או בתשובת יד או בגזל או עסק את  
עמיתו או מצא אבדו וכחש ביד ונשבע על שקר מה אילו  
מיוחדים שהם של ממון / יצאו אילו שאינם של ממון /  
ג ומעלה מעל ביד / רבי יוסי הגלילי אומר להביא את  
קדשים קלים / כן עזאי אומר להביא את השלמים / אבא יוסי  
בן דוסתאי אומר לא היה כן עזאי אומר אלא בכבוד בלבד /  
רבי שמעון אומר אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים שחייב  
באחריות קורא אני בהם וכחש בעמיתו / ושאיין חייב באחריותן  
קורא אני בהם ביד וכחש / ד רבי עקיבא אומר מה  
תלמוד לומר ומעלה מעל ביד / לפי שהכלל והלוי / והנושא  
והנותן / אינו כלוה ואינו לוה / ואינו נושא ואינו נותן / אלא  
בשטר וכעדים / לפיכך בזמן שהוא מכחש מכחש בעדים  
וכשטר / אבל הכפקיד אצל חבירו אינו רוצה שתדע בו  
גשמה אלא שלישי שביניהם בזמן שמכחש מכחש בשלישי  
שביניהם / ה וכחש בעמיתו יכול בדברים תלמוד לומר  
כפקדון שהוא של ממון / יצא דבר שאינו של ממון / ו  
אומה פקדון מיוחד שאין לו רשות להוציאו / מלור שיש לו  
רשות להוציאו מניין תלמוד לומר או בתשובת יד / אומה אילו  
ואילו מיוחד / דברי שיש בהם מתנת יד וגזל שאין בומתנת יד /  
תלמוד לומר או בגזל / או מה אילו ואילו מיוחדים דברים  
הניתלים מרשות בעלים / הכובש שכר שכיר עמיתו / או מה  
מרשות בעלים מניין תלמוד לומר או עסק את עמיתו / או מה  
אילו ואילו מיוחדים דברים שזעת שנים יודעת / אביה שאין  
דעת שניהם יודעת מנין / תלמוד לומר או מצא אבדו /  
וכחש בה ולא במוצאה / כן עזאי אומר שלש אבדות הן היודע  
בה ולא במוצאה / במוצאה ולא בה / לא בה ולא במוצאה /  
ז או מה אילו ואילו מיוחדים דברים שאיפשר לדעת דבר  
שאי אפשר לדעת / כגון המערב מים ביין / בלבקיי בשמן / מי  
מעין בדבש / חלב חמור בקש / קיכוס / כבור / חול כפול / עלי  
גפני בפילון / מנין תלמוד לומר על שקר / על כל דבר שיש שקר /  
ח אומה אילו מיוחדים שאין נזיקים של ממון דברי הנזיקים  
כגון הוכל אדם כאדם קניין כקניין / אדם כקניין / קניין כאדם  
מנין / תלמוד לומר על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה /  
ט או מה אילו ואילו מיוחדים דבר שמשלמים עליהם  
את הקרן תשלומי כפל תשלומי ארבעה והמשחר / והאונס  
והמפתח והמוציא שם רע מנין תלמוד לומר ומעלה מעל ביד  
ריבה / י אחת בהובנה או דרי אילו מיעושים / פרט  
לאומר לחבירו חבלת בי בשבת / והוא אומר לא חבלתי /  
הדלקת נדש בשבת / והוא אומר לא הדלקתי / אמר לו אביו  
חבלת בי / עשית בי חבורה / והוא אומר לא חבלתי כך / לא  
עשית כך חבורה / תלמוד לומר אתה בהובנה או מכל הרי  
אילו מיעושים מה ראית לרבות את אילו ולהוציא את אילו /  
אחר שריבה הכתוב מיעט מרבה אני את אילו שאין נידונין  
עליהם בגפשו ומוציא אני את אילו שנידען עליהם בגפשו /  
י א דבי שמעון אומר יכול האומר לחבירו אנסת ופיתית  
את בתי והוא אומר לא אנסת ולא פיתית / המית שורק את  
שורו

הסדים על אחת כמה וכמה תינתן לו נפשו / יג רבי  
אלעזר בן עזריה אומר הרי הוא אומר כי תקצור קצירך בשדך  
ושכרת עומר בשדה לא תשוב לקחת לגר ליתום ולא למנה  
יהיה למען יברכך / י אהיך קבע הכתוב כדכר למי שבא לידו מצוה  
בלא ידיעה אומר מעתה דתה טלע צרורה לו ככנפיו ונפלה  
ממנו מצאה העני ומתפרנס בה הרי הכתוב קובע לו ברכה  
כשוכה עומר בתוך שדה / יד והביא איל קשה בן שתי שני  
צאן לרבות כל משמח צאן אף השושר אף הנאנסת מן הצאן  
ולא מן הפלג / עקדך מה עקדך האומר להלך בכסף שקלים  
אף עקדך האומר כאן בכסף שקלים / לאשם שיהא בפרשי  
מעותיו לשום אשם /

## פרק כא

ובפר עליו הכהן מה תלמוד לומר מניין  
אתה אומר שאם בא לפניו ספק חלב  
ודם פיהו בהיעלם אחד מניין שחייב  
על כל אחת ואחת / תלמוד לומר שנגתו / כה לפניו ולא ידע  
מנין שאינו חייב לא אחת תלמוד לומר אשר שגג / כה לפניו ספק  
חלב וידע ספק חלב וידע / רבי אומר כשם שמביא חטאת על  
כל אחת ואחד כך מביא אשם תלוי על כל אחת ואחת / ב ר'  
אלעזר בר שמעון ורבי שמעון בר יהודה אמרו משום ר' שמעון  
אינו חייב אלא אחת שנאמר על שנגתו אשר שגג / והוא לא  
ידע פרט לטאמרו לו אחרי / יכול אף על פי שאינו מכחש  
תלמוד לומר או הודע אליו חטאתו והביא / והוא לא ידע  
ונסלח לו / הא אם ידע אין מתכפר לו / הא למד הדבר דומה  
לעגלה ערופה / שאף על פי שנתערפה ואחר כך נמצא  
ההורג הרי זה יורג / ג אשם הוא אשם אשם מה תלמוד  
לומר / מנין אתה אומר הביא אשם תלוי שחטו זורק את  
דמו ואחר כך נודע לו שחטא / או נודע לו שלא חטא / מנין  
שמותר באכילת תלמוד לומר אשם אשם / יכול אף על פי  
שלא נזרק הדם תלמוד לומר הוא מה יעשה לו הדם ישפך  
והבשר יצא לבית השחיפה / נזרק הדם יאכל הבשר / רבי יוסי  
אומר אפילו הדם ככוס זורק והבשר יאכל / ד יכול  
אף על פי שלא נשחט תלמוד לומר אשם מה יעשה לו יצא  
זרעו בעד דברי רבי מאיר / וחכמים אומרים ידעך עד  
שיכתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה / רבי אלעזר אומר יקרב  
שאם אינו בא על חטא זה הרי הוא בא על חטא אחר / ה  
אשם לוי יכול אפילו כולו לזכר הכית תלמוד לומר אשם לכהן  
אי אשם לכהן / יכול ינתן כולו לכהן תלמוד לומר אשם לוי / הא  
כיצד מותר אשמות נזף לנדבה ילקח בהם עופות / הבשר  
לשם והעוריות לכהנים / ו אין לי אלא כותר אשבות  
וזמין כותר חטאות / מותר עשירית האפה / מותר קיני וזיבי /  
קיני זכות וקיני יולדות / ומותר קרבנות נזיר ומצורע והמקדש  
נכסיו ויש בהם דברים ראויים למזבח / הנותן שמנים סלות  
ועופות / מנין שימכרו לעזרי אותו חטא ויביא בדמיות  
תלמוד לומר אשם אשם / זה הכלל כל שהוא בא משום חטא  
וגשום אשמה ילקח עולות / והבשר לשם ועורות לכהנים /  
והמדרש דרש יהוידע כהן גדול אשם הוא אשם אשם לוי  
נמצאו שני כתובים קיימים אשם לוי ואשם לכהן / ואומר כסף  
אשם כסף חטאות לא יובא בית ללכהנים יהיו / ז מנין  
לאשם שפחה חרופה לא יביא אלא בכסף שקלים תלמוד  
לומר אשם אשם יכול שאני מרבה אף אשם נזיר וכושר תלמוד  
לומר הוא / ובה ראית לרבות אשם שפחה חרופה / ולהוציא  
אשם נזיר ואשם מצורע / אחר שריבה הכתוב מיעט / מרבה  
אני שפחה חרופה שהוא איל / וכוציא אני אשם נזיר ומצורע

שאר והוא אומר לא המית / המית שורך את עבדי וזוהי אומר לא המית אמר לו עבדי הפלטה את שיני / וסמיתך את עיני וזוהי אומר לא הפלתי ולא סמיתתי / יכול יהיה חייב תלמוד לומר וכחש בעמיתו בפקדון את כושמות יד או בגזל או עשק את עמיתו או מצא אבידה וכחש בה ונשבע על שקר מה אילו מיוחדים שאינן קנסות יצאו אילו שהם קנסות /

## פרשה יג

והיה מיד מה יעשר והשיב אי והשיב תלמוד לומר ושילם יכול יהיה משיב ומשלם ואל תתמה שהיה הגב משלם תשלומי כפל אם שכח ומכר משלם ארבעה וחמשה תלמוד לומר גזילה / גזילה הוא משלם ואין משיב ומשלם / ב והשיב את הגזילה אשר גזל מר תלמוד לומר אשר גזל שיכול יתן משלם אשם על מה שגזל גזל אביו / ג יכול לא ישיב כל עיקר תלמוד לומר את העושק מה תלמוד לומר אשר עשק שיכול יתן משלם חומש ואשם / על שעשק אביו תלמוד לומר אשר עשק על מה שעשק הוא משלם ולא על מה שעשק אביו / ד יכול לא ישיב כל עיקר תלמוד לומר את הפקדון / מה תלמוד לומר אשר הפקד אתו כל זמן שעמו וישיבו אין עמו משיב לו דמי / ה ועדיין אני אומר אימתי אינו משלם חומש ואשם על מה שגזל אביו בזמן שלא נשבע לא הוא ולא אביו / נשבע הוה ולא אביו אביו ולא הוה / הוה ואביו מניין / תלמוד לומר אשר גזל / ואשר עשק ואשר הפקד אתו אשר מצא / ו עדיין אני אומר עד מתי הוה משלם קרן על גזל אביו בזמן שנשבע הוה ואביו / הוה ולא אביו / אביו ולא הוה / לא הוה ולא אביו מניין / תלמוד לומר הגזילה והעושק והפקדון והאבידה ושתלם בכול מקום / ז מנין ליתן את האמור למעלה למטה / תלמוד לומר מכל אשר ישבע עליו לשקר / עד שיחא מתכוין לו מיכאן אתה אומר שהייב על זדון שבוועה ועל שגגתה עם זדון הפקדון / ואינו חייב על שגגתה מה הוא חייב על זדונה אשם בכסף שקלים / ח עליו לשקר ושלם ואין משלם אלא לאור שבוועה / והלא דין הוא וברא אם הטוען טענת נגב שמשלם תשלומי כפל אין משלם אלא לאחר שבוועה / זה שאין משלם תשלומי כפל אינו דין שאינו משלם אלא לאחר שבוועה לא אם אמרת בטוען טענת נגב שאין משלם חומש ואשם / תאמר בזה שמשלם חומש ואשם / והואיל ומשלם חומש ואשם יתן לפני שבוועה ולאח שבוועה / תל עליו ושלם ואין משלם אלא לאחר שבוועה / ט ושלם אותו הוא משלם ואינו משלם תשלומי כפל / והוה הוא ומה אם הטוען טענת נגב שאין משלם חומש ואשם משלם תשלומי כפל / זה שמשלם חומש ואשם אינו דין שישלם תשלומי כפל / תלמוד לומר ושלם אותו / אותו הוה משלם ואינו משלם תשלומי כפל / י ארצא את תשלומי כפל ולא ארצא תשלומי ארבעה וחמשה / תלמוד לומר כראשך בראשו הוא משלם / ואינו משלם תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמשה / יא קל וחומר לטוען טענת נגב שישלם חומש ואשם ומר אם זה שאין משלם תשלומי כפל משלם חומש ואשם / הטוען טענת נגב שמשלם תשלומי כפל אינו דין שישלם חומש ואשם / תלמוד לומר כראשך וחמשתיו יוסיף עליו / חמשתלם כראש מוסף חמשתו ושלם תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה מוסף חומש / יב חמשתיו כלמד שמוסף חומש על חומש עד שתתמעט הקרן משה פרושה / יוסיף עליו שיהא הוא חומשו חמשה / לאחר הוא לו יתנינו ביום אשמתו יכול לא יתנינו לשלחו שוהך לך

## פרק כג

יכול לא יתן לשלח בית דין ולירוש תלמוד לומר יתנינו / יג ביום אשמתו / בית שמי אומרים ילקח כהבר ויתר ובית הילל אומרים בשעת הצאח רבי עקיבא בשעת התביעה / יד את אשמו אף אחר יום הכיפורים איל קשה בן שתי שנים / צאן לרבות כל משמע צאן אף חרשת אף שושר אף הנאנסת / מן הצאן ולא מן הפלג / בערך מה ערך האמור להלן בכסף אף ערך האמור כאן בכסף שקלים לאשם שיהא מפרש מעות לשום אשם /

וכפר עליו הכהן לפני ונסלח לו על אהת מכל אשר יעשר מנין שחייב על כל אהת ואהת תלמוד לומר לאהת לחייב על כל אהת ואהת / ב כיצד היו חמשה תובעים אותו אמרו לו תן לבני פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה שיש לבני בידך שבוועה שאין לכם ביד פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה לא לך ולא לך מנין שחייב על כל אהת ואהת תלמוד לומר לאהת / לחייב על כל אהת ואהת / ג יכול מפני שהן חמשה מנין אמר לו תן לי פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה מנין שחייב על כל אהת ואהת תלמוד לומר לאהת / לחייב על כל אהת ואהת / ד יכול מפני שהן מיני תביעות / מנין אפילו אמר לו תן לי חמישים ושעורים וכוסמים מנין שחייב על כל אהת ואהת תלמוד לומר לאהת / לחייב על כל אהת ואהת יכול מפני שהן שני מינים / ה הרכב מנין אפילו אמר לו תן לי חמישים שהפקדתי לך אמש ושלפניו ושלפני פניו / שבוועה שאין לך ביד חמישים שהפקדתי לך אמש ושלפניו ושלפני פניו מנין שחייב על כל אהת ואהת תלמוד לומר לאהת / לחייב על כל אהת ואהת / ו מנין אהת על דרכי הרכה תלמוד לומר על אהת מכל אשר יעשה / ז כיצד היה תובעו אמר לו תן לי חמישים שהפקדתי לך אמש ושלפניו ושלפני פניו / שבוועה שאין לך ביד כלום מנין שאינו חייב אלא אהת / תלמוד לומר על אהת אשר יעשה / ח יכול מפני שהוא מין אחד מנין אפילו אמר לו תן לי חמישים ושעורים וכוסמים שיש לי בידך / שבוועה שאין לך ביד כלום מנין שאינו חייב אלא אהת תלמוד לומר על אהת אשר יעשה / ט יכול מפני שאינו מיני תביעות / מנין אפילו אמר לו תן לי פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה שיש לי בידך / שבוועה שאין לך ביד כלום מנין שאינו חייב אלא אהת תלמוד לומר על אהת אשר יעשה / י יכול מפני שהוא אדם אחד מנין אפילו אמר לו חמשה תן לבני פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה שיש לבני בידך שבוועה שאין לכם ביד כלום מנין שאינו חייב אלא אהת תלמוד לומר על אהת מכל אשר יעשה / לאשמה בה פרט לפחות / משהו פרושה /

## סליק דיבורא

## חסלת פרשת ויקרא